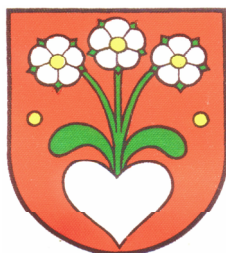

OBEC OSUSKÉ

Obecný úrad, E. Lehockého 38, 906 12 Osuské

**PROGRAM
HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA
A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE OSUSKÉ
na roky 2015 - 2020**

Schválené uznesením OZ Osuské
č.33/2015 dňa 9. decembra 2015

Obsah

Úvod.....	4
1. ANALITYCKÁ ČASŤ.....	7
1.1 Socio – ekonomická analýza.....	7
1.1.1 Rozvojový potenciál a ľudské zdroje.....	7
1.1.1.1 Prírodné danosti obce.....	8
1.1.1.2 Potenciál obce v oblasti rozvoja výroby a služieb	10
1.1.1.3 Obyvateľstvo a jeho štruktúra	14
1.1.2 Ekonomika.....	20
1.1.2.1 Základné ekonomické ukazovatele obce	20
1.1.2.2 Odvetvia výroby a služieb	33
1.1.2.3 Vývoj nezamestnanosti v obci.....	35
1.1.3 Nevýrobná infraštruktúra	36
1.1.4 Cestovný ruch	36
1.1.5 Životné prostredie.....	25
1.2 Analýza realizovaných opatrení.....	29
1.3 SWOT analýza.....	31
1.4 Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja.....	36
1.4.1 Kľúčové disparity	36
1.4.2 Hlavné faktory rozvoja.....	36

1.5 Finančná analýza	38
2. STRATEGICKÁ ČASŤ	41
2.1 Hlavné smery rozvoja.....	45
2.2 Ciele a priority	46
2.3 Rozvojová stratégia obce	48
3. PROGRAMOVÁ ČASŤ	50
3.1 Opatrenia a aktivity	50
4. REALIZAČNÁ ČASŤ	57
4.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie	57
4.2 Monitorovanie a hodnotenie	58
4.3 Vecný a časový harmonogram realizácie aktivít	59
5. FINANČNÁ ČASŤ	61
5.1 Finančné zabezpečenie opatrení a aktivít.....	61
5.1.1 Rozdelenie financií na priority a opatrenia v programovacom období 2015 - 2020 a časový harmonogram realizácie aktivít	61

Úvod

V zmysle § 5 zákona Národnej rady SR č. 309/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja sa rozvoj obce vykonáva na základe programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (PHSR) je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce. Je nositeľom rozvojovej politiky obce, predstáva obecného zastupiteľstva a obyvateľov o budúcnosti rozvoja obce. Obec v podobe tohto dokumentu získava nástroj na aktívne riadenie rozvoja, založené na iniciovaní potrebných zmien.

Program rozvoja obce je komplexným dokumentom, integrujúcim otázky rozvoja fyzických štruktúr so sociálnymi, ekonomickými a ďalšími aspektmi. Na rozdiel od územného plánu, ktorý rieši predovšetkým otázku rozvoja územia (lokalizáciu zástavby a priestorové regulatívy pre stavebný rozvoj a funkčné využitie plôch), PHSR sa podrobnejšie zaoberá otázkami ekonomického a sociálneho rozvoja, čím vo vzťahu k územnému plánu plní komplementárnu funkciu. Aj keď je strategický plán komplexným dokumentom, jeho cieľom nie je vyčerpávajúco obsiahnuť všetky problémy a nájsť na ne riešenie. Podstatou je z množstva problémových okruhov identifikovať tie, ktoré sú v danom prostredí kritické. Úsilie a zdroje sústreďuje na niekoľko prioritných cieľov, resp. prioritných oblastí rozvoja, s cieľom dosiahnuť čo najvyššiu efektivitu a súčasne realnosť.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce vytvorený v rámci partnerstva pozostáva z piatich častí. Obec na všestranný rozvoj svojho územia a zabezpečenie potrieb jeho obyvateľov pri výkone samosprávy vypracúva, schvaľuje a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a zabezpečuje jeho plnenie.

Cieľom predloženého dokumentu je navrhnuť systematickú a funkčne trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu, zameranú na realizáciu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Osuské pri rešpektovaní globálnych cieľov regionálneho rozvoja, resp. štátnej regionálnej politiky. Stanovuje hlavné smery rozvoja, formuluje strategické ciele a definuje úlohy a prvoradé potreby pre zabezpečenie rozvoja všetkých oblastí.

Ciele a úlohy harmonizuje tak, aby prinášali všestranný rozvoj obce. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Osuské na roky 2014 - 2020 je strednodobý plánovací dokument na obdobie 7 rokov. Plánovací horizont znamená veľkú mieru neistoty a rizika, ktoré nemožno vopred predvídať, preto má PHSR charakter otvorenej, flexibilnej koncepcie, schopnej reagovať na aktuálne zmeny východiskových podmienok. Aby bol program rozvoja skutočne živým dokumentom, musí byť permanentne aktualizovaný a podľa potreby dopĺňovaný a upravovaný o nové priority, opatrenia a aktivity.

Z hľadiska štruktúry PHSR obce Osuské je dokument rozčlenený na päť základných častí.

- 1) Analytickú časť
- 2) Strategickú časť
- 3) Programovú časť
- 4) Realizačnú časť
- 5) Finančnú časť

Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v zmysle zákona č. 138/1991 Z. z. o majetku obcí v znení neskorších predpisov. Na plnenie svojich úloh má okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu k dispozícii financie:

- príjmy z miestnych daní a poplatkov,
- príjmy z dotácií a darov,
- príjmy zo žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z fondov Európskej únie a iných grantových zdrojov.

Vypracovaním Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce splní obec jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie - princíp programovania. Aby mohla obec vstupovať do projektov financovaných Európskou úniou ako žiadateľ o nenávratný finančný príspevok, musí spĺňať dva nevyhnutné predpoklady:

- musí mať schválený Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja, v ktorom sa vytýči strategický cieľ obce a určia sa postupné kroky na jeho dosiahnutie, a
- musí mať schválený územný plán obce, ktorý na základe plánu rozvoja obce stanovuje komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce, a stanovuje

zásady jeho organizácie a vecnú a časovú koordináciu jednotlivých činností v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

Obec Osuské vypracovaním Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce na roky 2015 – 2020 dáva najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj budúcnosť svojich obyvateľov a súčasne tým preberá na seba zodpovednosť za ďalší rozvoj obce.

1. ANALITYCKÁ ČASŤ

1.1 Socio – ekonomická analýza

1.1.1 Rozvojový potenciál a ľudské zdroje

Obec Osuské leží v severozápadnej časti Slovenska, v regióne Záhorie 86 km od hlavného mesta Bratislava. Administratívne patrí do Trnavského kraja, Senického okresu, ktorého hranica je zároveň štátnou hranicou s Rakúskou a Českou republikou. Poloha katastra obce v rámci okresu je okrajová, nachádza sa na východnom okraji. Kataster obce susedí na severe s obcou Prietrž, na východe s obcou Hradište pod Vrátnom, na juhu s obcou Jablonica a na západe s obcou Hlboké. Obec leží v blízkosti a je dopravne napojená na cestu I. triedy č.51.

Obec sa rozprestiera medzi úpäťm Malých Karpát, západným okrajom Myjavskej pahorkatiny a severovýchodnej časti Záhorskej nížiny (Podmalokarpatská zníženina), v doline rieky Myjavy 12 km juhovýchodne od okresného mesta Senica. Povrch má ráz pahorkatiny a zvlnenej roviny. Kataster obce Osuské (príloha č.3) má rozlohu 11,61 km² a rozkladá sa väčšinou na nive rieky Myjavy a Brezovského potoka.

Priemerná nadmorská výška v katastri obce je 223 mn.m.

V systéme zemepisných súradníc je kataster obce určený nasledovným zemepisnými bodmi. Najsevernejším bodom katastra je 48° 39' 40" s. š., 17° 26' 15" v. d., jeho najjužnejší bod má súradnice 48° 37' 06" s. š., 17° 27' 16" v. d.. Najvýchodnejším bodom katastra je 48° 37' 22" s. š., 17° 25' 36" v. d. a najzápadnejší bod má súradnice 48° 38' 55" s. š., 17° 28' 32" v.d.

Obec Osuské s počtom 604 obyvateľov k 31.12. 2014 sa zaraďuje k menším obciam v okrese (24. miesto). Hustota osídlenia je 52 obyvateľov na km². Populácia obce Osuské tvorí 0,99% z celkového počtu obyvateľov okresu Senica.

Začiatkom roku 2006, keď sa verejnosť dozvedela o možnostiach získania finančných prostriedkov formou partnerstiev, začalo sa kreovať partnerstvo verejného a súkromného sektora aj na území obcí susediacich na pokraji okresu Senica a Malacky, ktoré predtým boli všetky zatriedené na území bývalého okresu Senica a obec Osuské sa stala jeho členom pre využitie ponúkaných možností na podporu rozvoja obce z programu Leader. Zjednotilo sa 14 obcí a na podnet a propagáciu starostov týchto obcí sa zapojili ďalší - ako podnikatelia a neziskové organizácie pôsobiace na tomto území. Zakladajúcimi obcami O.Z./MAS PODHORAN sú obce Cerová, Jablonica, Osuské, Hradište, Prietrž, Prievaly, Plavecký Peter, Plavecký Mikuláš, Plavecké Podhradie, Sološnica, Rohožník, Kuchyňa, Jabloňové a Pernek.

1.1.1.1 Prírodné danosti obce

Z hľadiska regionálne geologického členenia Slovenska do územia obce zasahujú tri geologické celky. Juhovýchodnú časť územia tvorí senická časť Viedenskej panvy, ktorá je súčasťou vnútrohorských pánv a kotlín. Na územie katastra zasahuje celok Myjavská pahorkatina ako časť zóny bradlového pásma a pribradlovej zóny a Brezovské Karpaty, ktoré sú pod celkom jadrového pohoria Malých Karpát.

Geologickú stavbu obce Osuské tvoria prevažne kvartérne a terciérne sedimenty.

Celé územie katastra obce Osuské po morfolologickej stránke má charakter pahorkatín. Časté striedanie pahorkov, miestami čiastočne zalesnených s nadmorskou výškou 200-360 m a viac s relatívnym prevýšením 30-50 m, spôsobuje veľkú svahovitosť terénu. Táto skutočnosť má vplyv na to, že väčšia časť územia podlieha vodnej erózii. V celom katastri sa nachádzajú veľké výmoli (strže), ktoré vznikli v dôsledku vodnej erózie. Tieto výmoli predstavujú neplodnú pôdu, ktorá je miestami bez porastu, alebo porastená kroviskami.

Do katastrálneho územia obce Osuské tri geomorfologické celky. Najrozsiahlejším celkom, ktorý vystupuje na väčšine územia je Myjavská pahorkatina. Do juhozápadnej časti katastra zasahuje Borská nížina a do juhovýchodnej Malé Karpaty.

Najstaršie povrchové formy, na základe ktorých môžeme rekonštruovať povrchovú tvárnosť území obce Osuské v príslušnej geologickej dobe, pochádzajú z najmladších treťohôr – z vrchného pliocénu.

Obec Osuské leží v západnej časti Slovenska, na úpätí Malých Karpát a Záhorskej nížiny. Celkovú charakteristiku klímy, najmä z hľadiska teplotných a zrážkových pomerov s prihliadnutím na

vlahovú bilanciu a slnečný svit vyjadrujú klimatické oblasti. Územie katastra obce Osuské je vzhľadom k relatívne malej ploche a veľmi malým rozdielom nadmorských výšok z klimatickogeografického hľadiska homogénne a patrí do teplej klimatickej oblasti, charakterizovanej teplou pahorkatinou až rovinnou klímou s teplým a suchým letom, mierne vlhkou a miernou zimou s krátkym trvaním snehovej pokrývky. Priemerná ročná teplota kolíše v rozpätí 9-12°C, teplota v zimných mesiacoch dosahuje -1 až -3 °C, v letných mesiacoch sa priemerné teploty pohybujú okolo 19 – 20 °C. Priemerné ročné zrážky sú 600 - 650 mm. Počet dní so snehovou pokrývkou je cca 50, počet letných dní býva cca 60 – 70 dní cez letnú sezónu.

Cez katastrálne územie obce Osuské preteká rieka Myjava, do ktorej sa vlieva ešte na území katastra obce Brezovský potok. Rieka Myjava patrí do povodia rieky Moravy, je to ľavostranný prítok povodia Moravy.

Na území katastra obce sa nachádza vodná nádrž Osuské. Je to prietoková vodná nádrž, jej zdrojom je malý horský tok Bederník (nie je monitorovaný). Vodná nádrž Osuské slúži na zavlažovanie poľnohospodárskych plôch a rekreačný rybolov. Údržbu a spravovanie vodnej nádrže má na starosti Slovenský vodohospodársky podnik a Slovenské rybárske združenie. Dĺžka hrádze v korune je 179 m, kóta koruny hrádze je 233,9 m.n.m. Maximálna prevádzková hladina vodnej nádrže 232,4 m.n.m. Celkový objem nádrže 261 000 m³. Vodná nádrž slúži aj ako regulátor, pri jarnom topení snehu zadrža vodu do maximálne prevádzkovej hladiny. Voda vytekajúca z vodnej nádrže sa kanálom vlieva do rieky Myjavy.

Prevažná časť územie katastra obce Osuské z fytogeograficko-vegetačného členenia podľa Plesníka (1995) patrí do dubovej zóny, horskej podzóny, flyšovej oblasti, okres Myjavská pahorkatina, brezovský podokres. Malá časť územia katastra obce patrí nížinnej podzóny, pahorkatinnej oblasti, okres Chvojnícka pahorkatina.

V katastri obce Osuské sa nachádza päť druhov lesných spoločenstiev potenciálnej prirodzenej vegetácie - dubovo-cerové lesy, dubovo-hrabové lesy panónske, dubovo-hrabové lesy karpatské, lužné lesy podhorské a horské, lužné lesy nížinné. Podľa zoogeografického členenia sa kataster obce Osuské nachádza v provincii listnatého lesa (Podkarpatský úsek). Nachádzajú sa tu živočíšne druhy západoeurópskych listnatých lesov. Územie katastra obce Osuské patrí do 2 fytogeografických oblastí – panónska flóra - Záhorská nížina a západokarpatská flóra - Malé Karpaty. Lesy v okolí obce sú prevažne dubovo-hrabové, tvorené napr. dubom zimným, hrabom obyčajným, bukom lesným a lipami. V lesných porastoch rastú napríklad: zemolez obyčajný, kalina siriputková, ostrica chlpatá, zubačka cibul'konosná, medničkajednokvetná, kopytník európsky a snežienka obyčajná. Typickými bylinami sú tu: medunica

medovkolistá a fialka srstnatá, jesenec biely, prerastlík kosákovitý, lipkavec sivý, ostrica, kosatec dvojfarebný, devätorovka rozprestretá, hrdobarka obyčajná a lipnica bádenská. Dubovo hrabové lesy patria medzi biotopy s najvyšším počtom druhov živočíchov na Slovensku. V lokalite sa vyskytujú početné teplomilné druhy hmyzu, vrátane vzácných druhov chrobákov, motýľov, blanokrídlencov a dvojkrídlencov. Typickými druhmi stavovcov v tunajších lesoch sú: skokan hnedý, užovka stromová, jašterica múrová, piskor obyčajný, hrdziak lesný. Prírodné danosti obce robia chotár zaujímavým pre milovníkov prírody. Je atraktívny hlavne pre vyznávačov prechádzok do prírody, cykloturistiky, hubárov, včelárov i poľovníkov. Krásny výhľad na Malé Karpaty, kde sa striedajú lesy s peknými lúčinami, predurčujú obec na rozvoj cestovného ruchu s prvkami agroturistiky.

1.1.1.2 Potenciál obce v oblasti rozvoja výroby a služieb

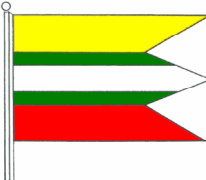

Oblasť západného Slovenska začala byť osídľovaná už počas paleolitu, asi 250 000 rokov p.n.l. Prvé doložené známky osídlenia v okolí dnešnej obce Osuské sa týkajú osady Ropov. Tá má doložený pôvod vzniku v VIII. storočí. Dedina Ropov-Rupov vznikla v XI. – XII. storočí. Boli tu nájdené archeologické nálezy počas budovania cesty medzi obcami Osuské a Prietrž v roku 1943 v časti katastra, ktorá je nazývaná Dubec pod kostolíkom (našli sa ľudské kostry). Táto osada bola pôvodným slovanským sídlom, na území ktorej neskôr vznikla stredoveká dedina. Pôvodné obyvateľstvo tejto dediny sa neskôr presídlilo na územie dnešnej obce Osuské. A od roku 1052 je možné datovať aj samotnú dedinu Osuské. Názov územia na ktorom Ropov existoval má viaceré podnázvy: Na Ropove, Pri kostolíku, Dubec pod kostolíkom a U Zvonára.

V roku 1262 je v historických dokumentoch po prvý krát spomínané Osuské. V darovacej listine panovník Belo IV. vymedzuje majetky v tej dobe patriace Hlohoveckému a Nitrianskemu hradu pre nitrianskeho župana Serefela, a v tejto listine je po prvý krát spomínané Osuské. Koncom 13. storočia bol dokončený hrad Dobrá Voda. Osuské bolo do dobrovodského panstva začlenené pravdepodobne začiatkom 14. storočia. V 16. storočí dochádza k rozdeleniu Osuského, dovtedy súčasťou dobrovodského panstva, medzi Korlátka a Dobrú Vodu. K rozdeleniu obce došlo pred rokom 1560. V roku 1568 sa ako osuskí zemepáni spomínajú Apponyiovci - panstvo korlátskeho hradu. Obec bola rozdelená na dobrovodskú severnú erdúcku stranu (nazývanú práve po Erdődyovskom rode, ktorý ju neskôr ovládal), a južnú korlátsku stranu. Korlátska časť sa oficiálne nazývala i Korláthkő-Oszuszkó, dobrovodská Jokő-Oszuszkó. Každá z nich mala svojho richtára, bubeníka i pečať. V roku 1598 patrila obec v Nitrianskej stolici. Počas krátkej vojny s osmanskými Turkami v 1663-1664 bol počas tureckého vpádu vyplienený Ropov (osada

patriaca k obci) a zanikol. V roku 1636 vzniká malá osada Rásnik (vzdialená asi 1 km od obce). Bola založená ako veľká pánska záhrada.

V roku 1993 sa obec stala súčasťou samostatnej Slovenskej republiky.

Symbody obce

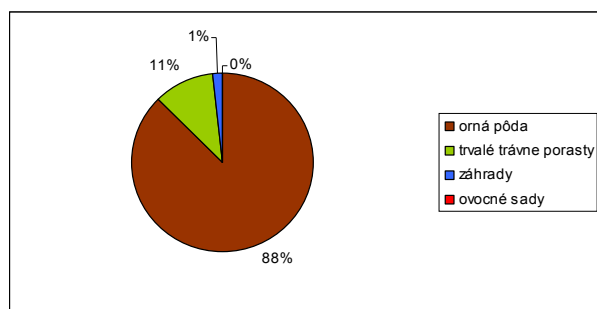
		
ERB	VLAJKA	PEČAŤ
Erb obce Osuské. V červenom poli je umiestnené strieborné srdce, z ktorého vyrastajú dva listy a tri ruže. Po bokoch sa nachádzajú jeden a jeden zlatý bod.	Vlajka obec Osuské pozostáva s piatich horizontálnych pruhov- žltý 2 zelené 1 biely a červený. Je tvaru obdĺžnika 2x vykrojeného v tvare obráteného písmena V.	Pečať obce Osuské je okrúhla, uprostred s erbom, dole s nápisom obec Osuské.

Prvý známy znak Osuského sa vyskytol na písomnej listine z roku 1678. Pri prvej písomnej zmienke sa spomína latinsky ako Ozus, v roku 1773 sa nazývala Oszuszká, alebo tiež Osúska, v roku 1853 Oszuszkó. Pri príležitosti tisícročného jubilea príchodu Maďarov bola premenovaná v roku 1904 na Aszós. Od roku 1920 sa nazýva Osuské. V súčasnosti má domový a bytový fond obce Osuské 195 domov, z čoho 180 tvoria rodinné domy, 14 bytové domy a 1 ostatné budovy. Obec vznikla na najsuchšom, vyvýšenom mieste v chotári, za južným brehom rieky Myjavy. Najstaršia časť obce sa nachádza v okolí rímsko-katolíckeho kostola, ktorá vytvára zároveň centrum dediny. Rímsko-katolícky kostol je najstaršou budovou v obci a bol postavený v rokoch 1619-1631.

Obec Osuské mala v minulosti a má aj v súčasnosti rýdzo poľnohospodársky charakter. Koncom 50. rokov 20. storočia zasahuje dedinu kolektivizácia poľnohospodárstva. V Osuskom vzniká už v roku 1949, ako prvé v okrese, menšinové Jednotné roľnícke družstvo. V roku 1974 sa JRD Osuské spojilo s JRD Jablonica do spoločného JRD Záhorie. O dva roky sa k nemu pripojili i Cerová, Prietrž a Hradište pod Vrátnom. Tak vznikol podnik, ktorý obhospodaroval 5466 ha pôdy a mal 1314 členov. Od 1. januára 1990 tak zostávajú v Poľnohospodárskom družstve Záhorie integrované Osuské a Jablonica a obrábajú pôdu

s výmerou asi 2000 ha, z toho 1718 ha ornej, 47 ha lúk, 115 ha pasienkov, 14 ha záhrad a 0,5 ha sadov. Územie obce sa nachádza v poľnohospodárskej oblasti Záhoria. Územie obce Osuské je typ poľnohospodárskej krajiny s pomerne dlhým vegetačným obdobím, podtyp krajiny s pomerne miernou zimou, krajina so stredne veľkou potrebou doplnkovej vlahy a krajina so silnou potenciálnou eróziou pôd. Celková výmera katastra obce je 1161 ha. Poľnohospodárska pôda zaberá 804 ha, z toho 704 ha tvorí orná pôda, 87 ha trvalé trávne porasty, záhrady 12 ha, ovocné sady 1 ha. Lesná pôda zaberá 233 ha, vodné plochy 19 ha, zastavané plochy a nádvoria zaberajú 56 ha a ostatné plochy zaberajú 49 ha. Poľnohospodárska pôda tvorí 69,25% z katastra, lesná pôda tvorí 20,07%, vodné plochy tvoria 1,64%, zastavané plochy a nádvoria 4,82% a ostatné plochy tvoria 4,22 % územia. Najväčšiu časť poľnohospodárskej pôdy tvorí orná pôda 87,6%, trvalé trávne porasty 10,8%, záhrady 1,5 % a ovocné sady zaberajúce 1 ha iba 0,1%.

Využitie poľnohospodárskej pôdy v katastri obce Osuské v roku 2014

Zdroj: Poľnohospodárske družstvo Záhorie, 2014

Rastlinná výroba je v obci Osuské zameraná najmä na pestovanie hustosiatychobilovín a technických plodín a orientovaná na produkciu tradičnými metódami bez využitia alternatívnych možností výroby (napr. biopotraviny) s cieľom zlepšiť predajnosť produktov. Začiatkom osemdesiatych rokov bola v katastri obce vybudovaná hydromelioračná sieť na zavlažovanie ornej pôdy. Poľnohospodárske družstvo využíva na zavlažovanie ornej pôdy aj vodnú nádrž Osuské. V roku 2014 tvorili najväčšiu časť 58% pestovaných plodín rastlinnej výroby obilniny, pestované 408,3 ha ornej pôdy. Olejniny tvorili 18% výroby a boli pestované na 127 ha ornej pôdy, kukurica na siláž tvorila 12% výroby (84 ha), krmoviny tvorili 9% (63 ha) a najmenší podiel na rastlinnej výrobe v roku 2014 mala cukrová repa, tvorila iba 3% celkovej výroby, pestovaná bola na 21 ha ornej pôdy. Živočíšna výroba je v obci zameraná hlavne na chov hovädzieho dobytku, ale vyskytuje sa tu aj chov včiel. V minulosti sa živočíšna výroba venovala aj chovu ošípaných, ale od roku 1995 sa postupne preorientovala len na chov prasníc a ošípaných na výkrm. V súčasnej dobe je chov ošípaných zrušený. V obci má zastúpenie aj rybárstvo prirodzeným ale aj

zámerným chovom. Možnosti na rybárčenie v súčasnej dobe ponúka iba rieka Myjava a nakoľko vo vodná nádrž Osuské bola v roku 2014 vypustená z dôvodu havarijného stavu hrádze.

V súčasnosti je štruktúra priemyselných odvetví v obci málo rozvinutá a nenachádza sa tu väčší priemyselný výrobca.

Obec Osuské a jej okolie patrí ku geografickým oblastiam regiónu Záhoria s nízkou koncentráciou priemyslu z pohľadu produkcie. Z priemyselnej produkcie je v obci zastúpený hlavne drevospracujúci priemysel a v menšom rozsahu potravinársky priemysel, stavebníctvo a výroba umelej čečiny. Drevospracujúci priemysel je v obci zastúpený niekoľkými firmami. Výroba je zameraná prevažne na píliarsku výrobu (porezgulatinu), výrobu drevených výrobkov (hranoly, parkety, palety). Potravinársky priemysel je v obci zastúpený chovom včiel na spracovanie medu, včelieho vosku a výrobu včelárskych potrieb. Z ostatných priemyselných odvetví je v obci zastúpená výroba umelej čečiny, umelých kvetov a stavebníctvo.

V obci Osuské pôsobí niekoľko firiem, ktoré zabezpečujú miestnu výrobnú infraštruktúru. Mnoho s týchto firiem je prepojených na priemyselné aktivity v obci. V obci pôsobí jeden podnikateľ, ktorý prevádzkuje servis televíznych a rozhlasových prijímačov a elektroniky. V obci sa ďalej nachádzajú dvaja podnikatelia so zameraním na opravu automobilov a karosérií, dvaja podnikatelia vykonávajúci klampiarske práce, dvaja podnikatelia vykonávajúci stolárske práce, jeden podnikateľ vykonávajúci kovoopravy a jeden podnikateľ vykonávajúci murárske práce. Služby výrobnej infaštruktúry nepokrývajú všetky potreby obyvateľstva, preto je nutné za niektorými dochádzať do okolitých obcí, prípadne do mesta Senica.

Nakoľko obec, ak bude dostatok zdrojov, má záujem v budúcnosti rozvíjať aj aktivity cestovného ruchu, je nevyhnutné, aby sa v obci kvantitatívne aj kvalitatívne rozvíjali služby podporujúce cestovný ruch a agroturistiku.

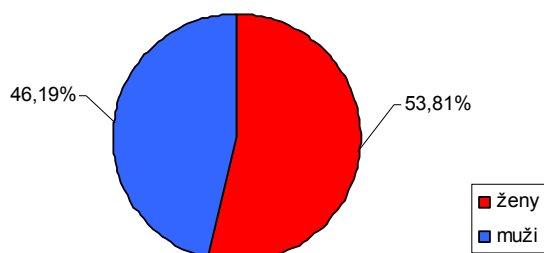
1.1.1.3 Obyvateľstvo a jeho štruktúra

Pri prvom sčítaní obyvateľstva v roku 1869 mala obec Osuské 843 obyvateľov. Vývoj počtu obyvateľov v Obci Osuské má od roku 1869 až po súčasnosť klesajúcu tendenciu, s výnimkou 60. a 70. rokov 20. storočia. Vývoj počtu obyvateľov v sledovanom období rokov 1869 – 2014 možno rozdeliť na niekoľko etáp. Prvou etapou je obdobie od roku 1869 do roku 1890, kedy počet obyvateľov stúpala. Druhou etapou vývoja počtu obyvateľov obce Osuské je obdobie rokov 1900 – 1950. Toto obdobie poznačilo obec dvoma svetovými vojnami a niekoľkými katastrofami a taktiež odchodom obyvateľstva za prácou do zahraničia

(hlavne do USA) . Treťou etapou vývoju počtu obyvateľov je obdobie rokov 1950 – 1961. V 60. rokoch sa začala v obci veľká výstavba a obec budovala infraštruktúru, čo spôsobilo rapídne zvýšenie počtu obyvateľov. Od roku 1950 do roku 1961 narástol počet obyvateľov zo 700 na 822, prispel k tomu aj väčší počet narodených detí v tomto období. Štvrtou etapou vývoju počtu obyvateľov je obdobie od roku 1970 do roku 2012. Toto obdobie sa vyznačuje zo začiatku rapídny neskôr postupným sťahovaním obyvateľov za prácou do okolitých ale aj vzdialenejších miest. V súčasnosti prebieha oživenie záujmu mladých ľudí bývať na vidieku – v obci narastá záujem o novovýstavbu rodinných domov.

K 31.12.2014 podľa údajov Štatistického úradu SR mala obec Osuské 604 obyvateľov, z toho žien bolo 325 (53,81 %) a mužov 279 (46,19 %)

Pomer mužov a žien obce Osuské v roku 2014

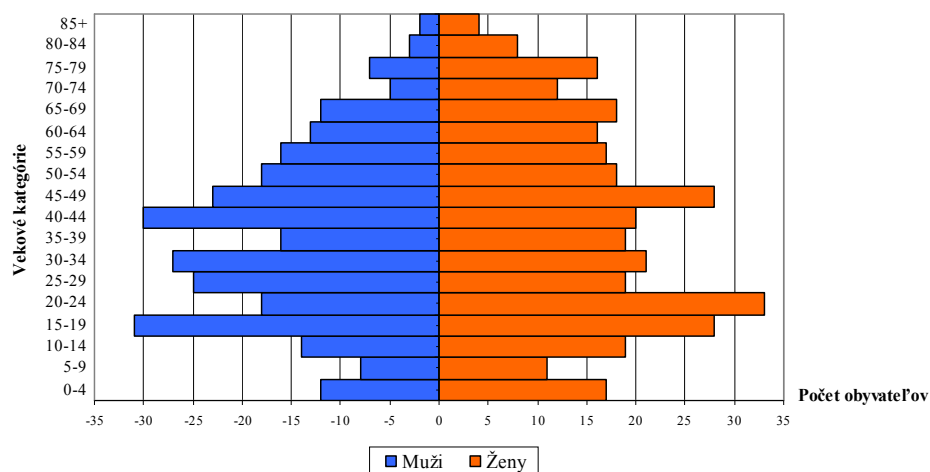
Zdroj: OÚ Osuské, 2014

Pomer žien a mužov obci Osuské, okresu Senica a Trnavskom kraji v roku 2014

	ženy		muži		index feminity	index maskulinity
	abs.	%	abs.	%		
obec Osuské	325	53,81	279	46,19	1164,87	858,46
okres Senica	31080	51,08	29763	48,92	1044,24	957,63
Trnavský kraj	283855	51,31	269343	48,69	1053,88	948,88

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Veková pyramída obyvateľov obce Osuské podľa 5-ročných vekových kategórií v roku 2014

Zdroj: OÚ Osuské, 2014

Štruktúra obyvateľstva obce Osuské podľa produktívnych vekových skupín v roku 2014

Predproduktívny vek spolu (0-14)		Produktívny vek				Poproduktívny vek spolu (55+Ž, 60+M)	
		ženy (15-54)		muži (15-59)			
abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
81	13,42	186	30,79	204	33,77	133	22,02

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Štruktúra obyvateľstva obce Osuské podľa reprodukčných vekových skupín v roku 2014

Predreprodukčný vek spolu (0-14)		Reprodukčný vek spolu (15-49)		Poporeprodukčný vek spolu (50<)	
abs.	%	abs.	%	abs.	%
81	13,41	338	55,96	185	30,63

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

PHSR obce Osuské 2015 - 2020

Natalita obce Osuské (2010 – 2014)

rok	natalita	
	abs.	‰
2010	6	9,6
2011	3	4,78
2012	3	4,9
2013	7	11,51
2014	6	9,85

Zdroj: OÚ Osuské, 2014

Mortalita obce Osuské (2010 – 2015)

rok	mortalita	
	abs.	‰
2010	8	12,80
2011	11	17,54
2012	5	8,17
2013	4	6,58
2014	9	14,78

Zdroj: OÚ Osuské, 2014

Prírodný pohyb obyvateľstva obce Osuské (2010 – 2014)

Rok	Natalita		Mortalita		Prírodný prírastok (úbytok)	
	abs.	‰	abs	v ‰	abs	‰
2010	6	9,60	8	12,80	-2	-3,2
2011	3	4,78	11	17,54	-8	-12,76
2012	3	4,90	5	8,17	-2	-3,27
2013	7	11,51	4	6,58	3	4,93
2014	6	9,85	9	14,78	-3	-4,93

Zdroj: OÚ Osuské, 2014

Počet uzavretých manželstiev v obci Osuské (2001-2005)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Počet sobášov	1	4	2	1	0

Zdroj: OÚ Osuské, 2014

Počet rozvedených manželstiev v obci Osuské (2010-2014)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Počet rozvodov	1	0	1	1	2

Zdroj: OÚ Osuské, 2014

Migračný pohyb obyvateľstva v obci Osuské (2010-2014)

Rok	Prisťahovaní		Vystťahovaní		Migračné saldo	Intenzita migračného salda ‰
	abs.	‰	abs.	‰		
2010	17	27,2	7	11,2	10	16
2011	8	12,76	10	15,95	-2	-3,19
2012	11	17,97	18	29,41	-7	-11,44
2013	23	37,83	19	31,25	4	6,58
2014	11	18,06	18	29,56	-7	-11,49

Zdroj: OÚ Osuské, 2014

Celkový prírastok v obci Osuské (2010-2014)

Rok	Prírodný prírastok (úbytok)		Migračný prírastok (úbytok)		Celkový prírastok (úbytok)	
	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰
2010	-2	-3,2	10	16	8	12,8
2011	-8	-12,76	-2	-3,19	-10	-15,95
2012	-2	-3,27	-7	-11,44	-9	-14,71
2013	3	4,93	4	6,58	7	11,51
2014	-3	-4,93	-7	-11,49	-10	-16,42

Zdroj: OÚ Osuské, 2014

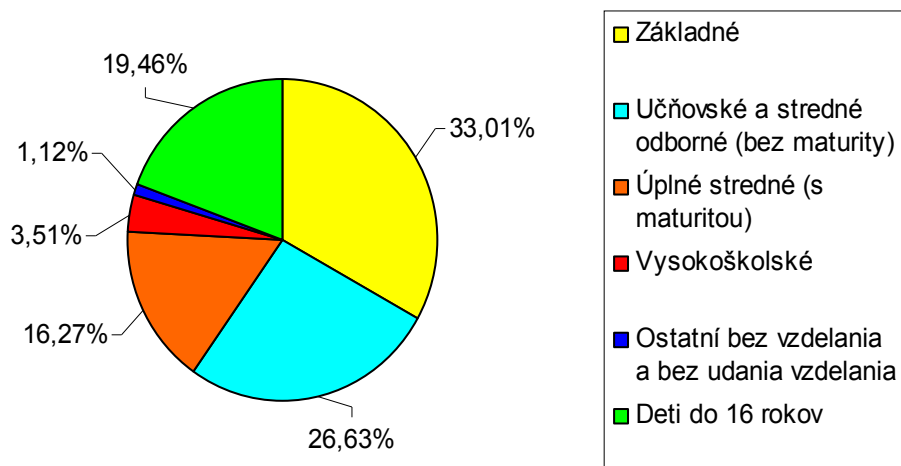
Predpokladaný nárast počtu obyvateľov

	2014	2015	2016	2017	2030
Počet obyvateľov obce	604	615	630	650	700

Zdroj: Obecný úrad Osuské

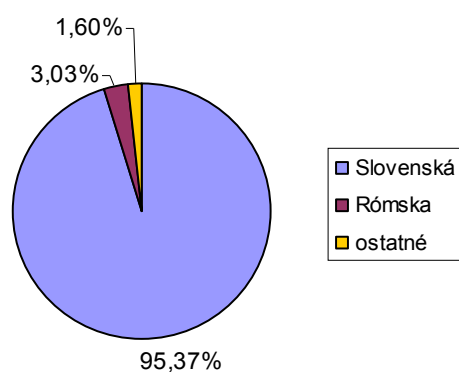

Štruktúra obyvateľstva obce Osuské podľa vzdelania v roku 2011

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2011

Štruktúra obyvateľstva obce Osuské podľa národnosti v roku 2011

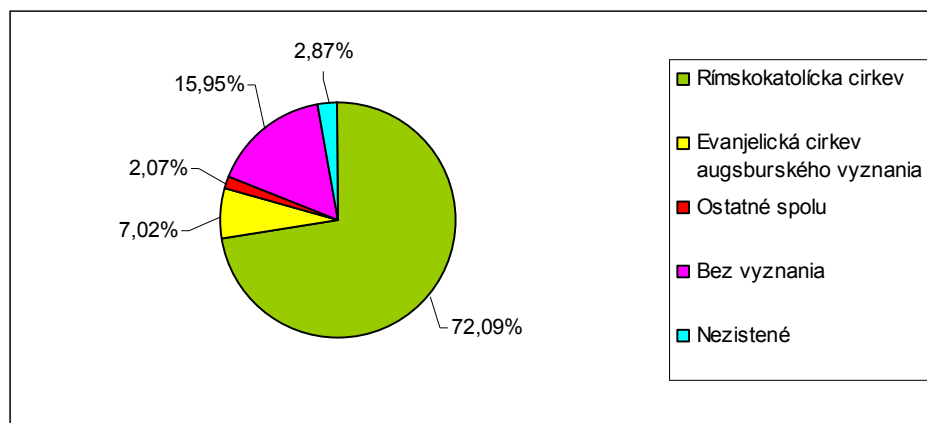

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2011

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania v obci Osuské v roku

---

2011

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2011

1.1.2 Ekonomika

1.1.2.1 Základné ekonomické ukazovatele obce

V súlade s par. 9 ods. 1 zákona SNR č. 369/ 1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení a par. 25 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je základom finančného hospodárenia, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce, **rozpočet obce**, ktorý sa zostavuje na obdobie jedného kalendárneho roka.

Rozpočet predstavuje finančný plán, ktorý vymedzuje, ktoré služby a akým spôsobom sa budú poskytovať. Stáva sa tak akousi základnou smernicou, ktorou volené orgány riadia výkonný aparát pri zabezpečovaní služieb.

Rozpočet musí zabezpečovať súlad príjmov a výdavkov, zodpovedné a zodpovedajúce nakladanie s verejnými prostriedkami. Stanovená štruktúra príjmov a výdavkov vytvára podmienky pre získavanie príjmov a používanie prostriedkov v súlade so zákonom.

Základné ekonomické ukazovatele (v €)

Sumár	Rozpočet 2015 v €	Rozpočet 2016 v €	Rozpočet 2017 v €
Bežné príjmy	231 010	228 770	228 770
Kapitálové príjmy	151 200	500	500
Príjmy finančných operácií	5 000	1 000	1 000
Príjmy spolu	387 210	230 270	230 270
Bežné výdavky	231 010	228 770	228 770
Kapitálové výdavky	151 200	500	500
Výdavky finančných operácií	5 000	1 000	1 000
Výdavky spolu	387 210	230 270	230 270
Celkom	0	0	0

1.1.2.2 Odvetvia výroby a služieb

O obci rozvíjajú svoje podnikateľské aktivity právnické subjekty a fyzické osoby. Ich zameranie a štruktúra je pomerne rôznorodá.. Jednotlivé aktuálne informácie je možné získať na nasledovných web stránkach : - www.zrsr.sk - živnostenský register SR

- www.orsr.sk – obchodný register

Nevýrobné služby:

- Dom smútku – služby pre obyvateľov obce na poslednej ceste životom poskytujú Pohrebné služby.

1.1.2.3 Vývoj nezamestnanosti v obci

Jednou z priorít obce Osuské je zvyšovať zamestnanosť obyvateľov obce a tak prispievať k zvyšovaniu životnej úrovne občanov. Podporou podnikateľského prostredia chce obec vytvoriť nové efektívne pracovné príležitosti pre nezamestnanú aktívnu pracovnú silu a tým postupne znižovať

nezamestnanosť v obci. Nezamestnanosť je sociálno-ekonomický jav, je to nerovnováha na trhu práce. Spôsobuje ju stav, kedy je viac ľudí schopných pracovať, ako je pracovných miest. Ukazovateľom nezamestnanosti je miera nezamestnanosti, ktorá sa udáva v percentách. Miera nezamestnanosti udáva percentuálny podiel počtu nezamestnaných z prístupného obyvateľstva danej populácie. Nezamestnanosť v obci v roku 2011 prudko klesla z 19,6% na 13,1% , čo bol dôsledok príchodu niekoľkých zahraničných investorov do okresu Senica, ktorí so sebou priniesli nové pracovné miesta. Keďže viac ako polovica ekonomicky aktívneho obyvateľstva obce odchádza za prácou, odrazilo sa to aj v miere nezamestnanosti obce. V roku 2012 nastal mierny nárast nezamestnanosti na 15,4%. Od roku 2012 až do roku 2014 má nezamestnanosť klesajúci charakter. Miera nezamestnanosti obce Osuské v roku 2014 dosiahla 11,5%, čo je väčšia hodnota aká bola zaznamenaná v okrese Senica 9,2% a v Trnavskom kraji 10,4%, ale v porovnaní s celoslovenským priemerom v roku 2014, ktorý bol 16,2% je to vynikajúca hodnota. Treba však podotknúť, že vývoj nezamestnanosti je daniím v samotnej obci ovplyvňovaný len do minimálnej miery, nakoľko väčšina pracovných príležitostí prichádza z blízkeho okolia obce.

Počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov obce Osuské (2010-2014)

Rok	muži	ženy	spolu	miera nezamestnanosti %
2010	38	35	73	19,6
2011	25	20	45	13,1
2012	27	28	55	15,4
2013	26	23	49	14,1
2014	22	18	40	11,5

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014
OÚ Osuské, 2014

1.1.3 Nevýrobná infraštruktúra

Dopravná infraštruktúra

Dopravnú sieť obce Osuské tvorí cestná sieť a lokálna železničná trasa. V systéme dopravy územím prechádza cestná sieť regionálneho a nadregionálneho významu. Celková dĺžka cestnej siete prechádzajúcej obcou, okrem miestnych a poľnohospodárskych komunikácií predstavuje 5,92 km. Územím obce prechádza jedna cesta II. triedy č.501 a jedna cesta III. triedy č. 5118. Významná je cesta II. triedy č. 501, ktorej dĺžka je len 0,32 km, ale dopravne spája obec Osuské s okolitými dedinami a v susednej obci Jablonica sa napája na cestu I. triedy č. 51, ktorá má nadregionálny a medzinárodný význam, nakoľko v južnom smere spája okresné mesto Senica s dopravným uzlom Trnavou a v severnom

smere cez mesto Holíč tvorí prepojenie na Českú republiku (hraničný prechod Holíč-Hodonín). Druhou cestnou komunikáciou prechádzajúcou územím obce je cesta III. triedy (cesta č. 5118), jej dĺžka je 5,6 km a význam je len regionálny, pretože tvorí prepojenie len severne susediacu obec Prietž. Keďže katastrálnym územím pretekajú dva vodné toky nachádzajú sa v obci 3 mosty, 2 priamo v intraviláne (jeden cez rieku Myjavu a Druhý cez Brezovský potok) a jeden v osade Rásnik cez Brezovský potok. Zastavané územie obce je celé vybavené chodníkmi pre chodcov, ktoré boli vybudované v roku 1970, časť pri ceste č. 5118 bola zrekonštruovaná v roku 2012. Cyklistické chodníky sa v obci nenachádzajú. Správu miestnych komunikácií v obci má na starosti miestna samospráva, štátne cestné komunikácie prechádzajúce územím spravuje Slovenská správa ciest a komunikácií.

Železničná trať prechádza juhovýchodným okrajom územia obce s jednou železničnou zastávkou má dĺžku 0,7 km. Bola vybudovaná v roku 1899 ako lokálna železničná trať Jablonica-Osuské-Brezová. Jej budovanie sa viaže k vystavaniu železničného spojenia Kúty-Jablonica-Trnava. Obe železnice vybudovala Uhorská severozápadná miestna železnica, ktorú vlastnil Július Aspitiz z Budapešti. Trať slúžila na osobnú a nákladnú prepravu. Aj keď je trať stále funkčná v roku 2002 bola jej činnosť zrušená, z dôvodu nerentabilnosti prevádzky.

Energetická infraštruktúra

Tepelné zásobovanie si v obci zabezpečujú sami obyvatelia. Vykurovanie domov v obci je realizované prevažne plynom a tuhými palivami. Obec bola kompletne plynofikovaná v rokoch 1995-1997. Dodávky plynu do obce zabezpečuje Slovenský plynárenský priemysel odštepny závod Senica z plynovodu Bratstvo.

Elektrifikácia obce prebehla v roku 1936, kedy bola elektrifikovaná celá obec a bolo postavené verejné osvetlenie. V obci sa nachádzajú tri trafostanice, ktoré zabezpečujú rozvod energie do všetkých častí dediny. Dodávky energie zabezpečuje Západoslovenská energetika.

Enviromentálna infraštruktúra

Zásobovanie pitnou vodou je v obci realizované pomocou obecného vodovodu, ktorého budovanie bolo dokončené v roku 1971 zavedením vodovodných prípojok do domácností. Pred dobudovaním vodovodu obyvatelia čerpali vodu zo zdrojov podzemnej vody zo studní. Vodovod v obci zabezpečuje Bratislavská vodárenská spoločnosť. Na území obce sa nachádzajú úpravňa vody a jeden vodojem. Zásobovanie úžitkovou vodou v obci je realizované z viacerých zdrojov. Najväčšou zásobárňou je vodná nádrž Osuské, ktorá má hĺbku 12 m. Napája ju malý vodný tok Bederník, vyvierajúci spod kopca Varáková. Jej stavba bola dokončená 1.1.1975. Úžitkový obsah nádrže je 225500m³, maximálny je 261000 m³. Dĺžka hrádze je

179 m. Nádrž je v prevažnej miere využívaná na rybolov a rekreačné účely. Od r2014 je vodná nádrž vypustená z dôvodu havarijného stavu hrádze. Ďalším zdrojom úžitkovej vody je rieka Myjava, ktorú využívajú obyvatelia na zavlažovanie záhrad.

Kanalizačná sieť v obci nie je vybudovaná, plánuje sa však budovanie čističky odpadových vôd. Obyvatelia odvádzajú odpadové vody do žump s rôznym spôsobom likvidácie. V obci sú vybudované povrchové odtokové kanály na dažďovú vodu, ktoré sú zvádzané do toku rieky Myjavy. Ochranu proti povodniam tvorí regulačná hrádza toku rieky Myjavy, ktorá sa nachádza v severovýchodnom okraji intravilánu obce. Ak dosahuje výška hladiny toku rieky kritické hodnoty, je možné pomocou tejto hrádze regulovať vodný prietok. V minulosti sa hrádza využívala ako vodný mlyn, neskôr tu bola nainštalovaná turbína na výrobu elektrickej energie, v súčasnosti je však nefunkčná.

Informačná infraštruktúra

Informačná infraštruktúra umožňuje komunikáciu medzi jednotlivými sférmi na základe prenosu informácií. Informačná infraštruktúra sa začala v obci vyvíjať od druhej polovice 20. storočia. V roku 1951 bol v obci dobudovaný miestny rozhlas a bolo uskutočnené jeho prvé vysielanie. V roku 1971 bola v obci zriadená prvá telefónna ústredňa. V súčasnosti sa v obci nachádza poštové stredisko, ktoré patrí pod správu pošty susednej dediny Hradište pod Vrátnom. Poštové služby ako roznos listových zásielok, poštových balíkov a poštové platobné služby v obci vykonáva poštová doručovateľka. Prevádzkovateľom telekomunikačného a internetového pripojenia je firma Telecom. Zastaraná analógová telefonická ústredňa bola v roku 2001 prebudovaná na digitálnu, pričom bola spojená s okresným sprostredkovateľom telekomunikačných služieb optickými vodičmi. V roku 2011 bolo v obci 96 telefónnych staníc s možnosťou pripojenia internetu. V rámci programu Infovek bolo do základnej školy nainštalovaných 6 počítačov a internet. Pokrytie územia obce televíznym signálom je celkovo dobré, pokrytie zabezpečujú dva televízne pokrývače Javorina a Borský Mikuláš.

Sociálna infraštruktúra

Školstvo

Napriek tomu, že celkom nepoznáme presný rok, kedy sa v obci začalo rozvíjať školstvo, je isté, že rímsko-katolícka ľudová škola existovala už v polovici 18. stor. Až do roku 1902 sa vyučovalo v súkromných domoch. Prvým známym, aj keď nie diplomovaný učiteľ pôsobil v Osuskom pravdepodobne od roku 1777 až do konca 20. rokov 19. stor. Počas rokov 1900-1902 bola na náklady obce vybudovaná

nová štátna škola. Ku koncu 80. rokov 20. stor. bola dokončená nová budova materskej a základnej školy, ktorej sa vyučuje dodnes. Od roku 2002 je zriaďovateľom školy obec a tvorí subjektspoločne s materskou školou s názvom - Základná škola s materskou školou Osuské. Materská škola zabezpečuje predškolskú výchovu detí predškolského veku s celodennou starostlivosťou. V školskom roku 2013/2014 navštevovalo materskú školu 18 detí a o výchovu sa starali dvaja pedagogickí pracovníci. Základná škola zabezpečuje prvý stupeň základného vzdelania (triedy 1-4). Vyučovací proces prebieha kombinovane v dvoch triedach, kde sú umiestnení žiaci 1. a 3. triedy v jednej triede a žiaci 2. a 4. triedy v druhej. V školskom roku 2013/2014 navštevovalo základnú školu 28 žiakov, ktorých vyučovali dvaja pedagógovia. Základná škola s materskou školou mala v roku 2014 osem zamestnancov, z čoho boli 4 pedagógovia, 1 administratívna pracovníčka na pol úväzku a dve kuchárky a 1 upratovačka. Stredné vzdelanie a ani druhý stupeň základného vzdelania v obci nezabezpečuje žiadna organizácia, preto musia deti v stredoškolskom veku a deti druhého stupňa základného vzdelania dochádzať do okolitých dedín a miest. Druhý stupeň základného vzdelania navštevujú žiaci najmä v obci Jablonica, kde je plnoorganizovaná základná škola. Za stredoškolským vzdelaním dochádzajú žiaci najčastejšie do mesta Senica, kde sa nachádzajú 4 školy zabezpečujúce stredoškolské vzdelanie.

Zdravnícka a sociálna starostlivosť

Priamo v obci nie sú poskytované zdravotnícke služby a nenachádza sa tu ani lekáreň. Obyvatelia obce musia musieť za primárnymi zdravotníckymi službami dochádzať, buď do susednej obce Jablonica, kde sa nachádza zdravotnícke stredisko so službami všeobecného lekára a zubára a s lekárnou. V prípade potreby komplikovanejších zdravotníckych služieb musí obyvateľstvo obce dochádzať do mesta Senica (14 km) s poliklinikou, kde sú k dispozícii odborní lekári alebo Myjavu (22 km), kde sa nachádza nemocnica s pôrodnicou. Obec je z pohľadu dostupnosti zdravotníckych služieb dostatočne zabezpečená a s ich výrazným rozširovaním sa neuvažuje.

Sociálnu starostlivosť pre starých alebo zdravotne postihnutých občanov v zmysle zákona je zabezpečená prostredníctvom SČK a spoločnosti ADOS. V rámci nej sa poskytujú najmä služby ako nevyhnutné životné úkony a nevyhnutné práce v domácnosti. Záujem občanov o takúto službu priamo v domácnosti rastie, pričom je takýto systém sociálnej starostlivosti najefektívnejším a najlacnejším.

Stravovacie a ubytovacie zariadenia

Stravovacie zariadenia sú v obci zastúpené len dvoma pohostinstvami ktoré poskytujú občerstvenie formou alko-nealko nápojov a rýchleho občerstvenia. Jedno pohostinstvo prenajíma obec Osuské. Toto

zariadenie disponuje terasou, ktorá sa využíva najmä v letnej sezóne a 50 miestami pri stoloch. Druhé pohostinstvo v obci je v súkromnom vlastníctve, disponuje taktiež terasou a asi 80 miestami pri stoloch. V obci sa nenachádza žiadne veľkokapacitné ubytovacie zariadenie, jediná forma ubytovania v obci je u súkromných osôb.

Šport

Jediným športovým zariadením, ktoré sa nachádza v obci Osuské je športový areál s futbalovým ihriskom a betónovým tenisovým kurtom. Tento areál bol vybudovaný v roku 1975 a jeho výstavba stála takmer pol milióna korún. Súčasným problémom je nedostatok finančných prostriedkov na údržbu a rekonštrukciu, čím sa technický stav športového areálu výrazne zhoršuje. Prvá športová činnosť zaznamenaná v obci je spojená so založením futbalového spolku v 30. rokoch. V súčasnosti pôsobia v obci dve športové organizácie a to futbalový klub Telovýchovná jednota Osuské a Šachový klub Osuské. Futbalový klub Osuské v minulosti hrával v 2. triede okresnej futbalovej súťaže. V súčasnosti hrá iba nižšiu regionálnu súťaž, kde a nezaznamenal výraznejšie úspechy. Šachový klub Osuské je účastníkom 1. a 2. slovenskej šachovej ligy a jeho súťažné výsledky sú vynikajúce. Pravidelne sa umiestňuje na vrchných priečkach tabuľky čím reprezentuje a robí dobré meno obci.

Služby a maloobchod

Poskytovanie služieb je v obci zastúpené len veľmi úzkou škálou predajní s maloobchodnou činnosťou, dominujúce sú lokálne služby pre obyvateľov. Služby v obci zabezpečujú tri predajne s potravinami a zmiešaným tovarom (dve sú vo vlastníctve súkromných osôb a jedna je vo vlastníctve spotrebného družstva Jednota Coop) a jedna predajňa výpočtovej techniky a elektroniky. Komplexnejšie služby ako bankovníctvo, poisťovníctvo a peňažníctvo a ostatné nedostačujúco zabezpečené služby sú poskytované v okolitých obciach a regionálnom centre okresu, v meste Senica.

Kultúra

V obci majú dlhoročnú tradíciu rozličné kultúrne zvyky, podujatia a aktivity. V minulosti tu bolo rozšírené amatérske ochotnícke divadlo. V súčasnosti pôsobia v obci dve hudobné skupiny Meteor a Osuská kapela. Počas socializmu bol v roku 1957 vybudovaný kultúrny dom, ktorý v roku 2013 prešiel kompletnou rekonštrukciou. Kultúrny dom je vybavený pódium s oponou a má kapacitu 120 miest na sedenie. Každoročne sa tu konávajú sezónne kultúrne podujatia pri ktorých sa stretávajú obyvatelia obce a aj blízkeho okolia. Kultúrny dom je využívaný aj na plesy, rôzne prezentačné akcie a rodinné oslavy a hudobné zábavy. Ďalším kultúrnym zariadením je budova obecného klubu ktorá bola vybudovaná v roku 2003. Jeho kapacita je asi 40 miest na sedenie. Pravidelné stretnutia tu majú občianske organizácie

pôsobiaci v obci (miestna jednota dôchodcov a únia žien), šachový klub Osuské tu hráva svoje domáce ligové partie, klub je taktiež prenajímaný na rodinné stretnutia a občasne plní aj funkciu galérie. Obec disponuje aj knižnicou, ktorá sa nachádza v budove základnej školy. Knižnica začala fungovať v roku 1963. V roku 2005 mala knižnica 2047 knižných jednotiek s 20 registrovanými čitateľmi. Prevádzka knižnice je pre obec finančne náročná, pričom rozpočet umožňuje len veľmi nízke investície do obnovy knižného fondu.

Zariadeniami kultúrnej infraštruktúry sú aj cintoríny a domy smútku. V obci Osuské sa nachádzajú dva cintoríny, jeden rímsko-katolícky a druhý židovský. Samotný vznik rímsko-katolíckeho cintorína nie je známy. Dnes sa jeho pozemok skladá z dvoch častí: staršej, ktorá sa nachádza bezprostredne pri kostole, a novej, ktorá bola prikúpená v 2. pol. 19. stor., a rozkladá sa za ním. Pomníky cintorína majú svoje nápisy obrátené smerom ku kostolu. To podporuje výraz systematickosti vytvárania hrobov a zároveň odráža tradičnú náboženskú symboliku. Najstarší dochovaný pomník na osuskom cintoríne pochádza z roku 1788. V roku 2010 bolo na cintoríne využívaných asi 716 hrobových miest. V roku 1972 bol v obci vybudovaný dom smútku, v roku 2004 prebehla jeho rekonštrukcia.

Administratívne zariadenia

Jediné administratívne zariadenie pôsobiaci v obci je obecny úrad, ktorý je lokalizovaný v centre dediny vo vzdialenosti asi 50 m juhozápadným smerom od kostola.

Bývanie

Významnou funkciou pre budúci rozvoj obce je funkcia obytná. V súčasnosti prebieha niekoľko stavieb rodinných domov a počíta sa s nárastom do budúcnosti. Obec svojou polohou a atraktivnosťou je zaujímavá pre obyvateľov hľadajúcich bývanie v tichu prírody. Výstavba rodinných domov bude mať vplyv aj na demografický rozvoj obce, preto by obec mala hľadať možnosti budúcej výstavby v obci.

1.1.4 Cestovný ruch

Obec Osuské má veľký potenciál orientovať sa na cestovný ruch, ktorý je však v súčasnosti takmer nevyužitý. Prichádzajú sem najmä príležitostní turisti (pešia a cykloturistika) a v letných mesiacoch je využívaná vodná nádrž pre lokálnu rekreáciu, no návštevnosť turistami je pomerne nízka. Na území obce a v jej blízkom okolí sa však nachádzajú viaceré turisticky atraktívne lokality, ktoré sú dané svojim prírodným charakterom, históriou, typickou kultúrou a tradíciami, veľakrát typickým kopaničiarskym osídlením a spôsobom života obyvateľov (väčšinou Záhorákov). Medzi najatraktívnejšie a

najperspektívnejšie lokality, ktoré by sa mohli stať aj kľúčovými rozvojovými akceleračnými pre rozvoj cestovného ruchu, patria: rozsiahle lesy, chránená prírodná pamiatka – rieka Myjava, chránené zvieratá žijúce v území obce (bobry), vodná nádrž, zrúcanina hradu Korlátka vzdialená od obce 7km (kataster obce Cerová), zrúcaniny husitských hradieb v 4 km vzdialenosti od obce (Prietrž). Prítomnosť takýchto turisticky zaujímavých miest, pestrosť a členitosť terénu spolu so sieťou turistických značkových chodníkov a potenciálom pre atraktívne cyklotrasy umožňujú v obci dobre rozvíjať pešiu turistiku a cykloturistiku. Pešie turistické trasy sú charakterizované striedaním lesných úsekov s peknými lúkami s výhľadom na malokarpatské hrebene .

Obec Osuské má zaujímavý potenciál pre nenáročnú ale aj náročnejšiu cykloturistiku a horskú cyklistiku. Potenciálne cyklotrasy môžu využiť zaujímavý lesný a poľný terén, účelové komunikácie a menej frekventované cesty II. a III. triedy. Je však potrebné ich širšie vyznačenie a prípadné napojenie na existujúce cyklotrasy v okolí obce. Je možné využiť aj viaceré trasy určené pre pešiu turistiku, pričom v niektorých krátkych úsekoch je nutné bicykel tlačiť. K dispozícii sú aj niektoré kratšie značené trasy. V blízkom okolí sa nachádza aj existujúca označená cyklotrasa, Kopaničiarska cyklomagistrála (č. 022, červené značenie) – rekreačná trasa spája Záhorie a Považie cez Myjavské kopanice.

Pre rozvoj cestovného ruchu v obci je zaujímavá aj vodná turistika, ktorá by po rekonštrukcii a znovunapustení využívala existujúcu vodnú nádrž Osuské. Problémom sú chýbajúce komplexnejšie služby (požičovňa, stravovanie a pod.). Ďalší rozvoj vodnej turistiky by však mohol podporiť prímestský cestovný ruch obyvateľov zo Senice a Brezovej pod Bradlom a rozšíriť cestovný ruch aj do iných oblastí ako napr. rybárčenie, prípadne rekreačné jazdenie na koňoch.

Iba nevýznamne je rozvinutá poľovnícka (lov lesnej zveri) a rybárska turistika, agroturistika, vidiecka a poznávací turistika. Všetky z nich však majú v obci veľmi dobrý potenciál. Chýba značenie náučných trás a pripravený ucelený turistický itinerár, prípadne balíková ponuka, ktoré by sa mohli ponúkať a propagovať. Dobrá východisková základňa pre rybársku turistiku je na Brezovskom potoku (pstruhová voda), pre agroturistiku a vidiecku turistiku v obci . Neďaleko obce Osuské sa nachádza záhradkárská osada Opendáky , ktorá slúži na oddych hlavne obyvateľom Senice. Samotná obec trpí nedostatkom väčšiny služieb pre potenciálnych návštevníkov (najmä ubytovanie v dostatočnej úrovni, stravovanie, informačné služby, požičovne vybavenia). Taktiež je k dispozícii iba veľmi nízka ponuka ubytovania na súkromí a stravovacie služby sú ponúkané v podstatnej väčšine v najnižšej cenovej kategórii. Prekážkou je tiež deficit pracovníkov v oblasti cestovného ruchu.

Hlavná príčina takéhoto stavu je v nevyužití vnútorného potenciálu, slabej propagácii, ale predovšetkým v dopravnej izolovanosti územia. Aj v prípade, že tu niektoré subjekty takéto služby ponúkajú, neposkytujú zodpovedajúcu úroveň a kvalitu, dostatočnú napr. pre zahraničných klientov. Dôvodom môže byť najmä nedostatok kapitálu na potrebné investície, nedostatok skúseností a často chýbajúca motivácia domácich obyvateľov.

Historické pamiatky v obci

Najvýznamnejšou historickou pamiatkou v obci je rímsko-katolícky kostol, ktorý bol postavený v rokoch 1619-1631, pôvodne v renesančnom štýle. V roku 1751 bol upravený do barokového vybavenia a zväčšený o novú loď. Skladá sa z jednolodňového priestoru s pristavanou sakristiou, južnou predsieňou a vežou zo západnej strany. Nad vstupom vnútri je murovaný organový chór s datovaním od roku 1844. V obci sa nachádza tiež kaplnka Sv. Bartolomeja, ktorú dali postaviť v roku 1726 veriaci z obce. Kaplnka sa nachádza mimo intravilánu obce, asi 300 m východne od kostola. Posledná rekonštrukcia kostola prebehla v roku 1988 po verejnej zbierke. V okresnom archíve v Senici sa nachádza niekoľko pamiatkovo chránených objektov nachádzajúcich sa v obci Osuské. Patrí sem už spomínaný rímsko-katolícky kostol a kaplnka Sv. Bartolomeja, socha Sv. Floriána postavená v klasicistickom štýle z roku 1882, pomník padlých v I. svetovej vojne z roku 1928, socha svätého Vendelína s krásnou lipou postavená v roku 1866 a socha Sv. Jána Nepomúckeho z roku 1833.

1.1.5 Životné prostredie

Zákon o ochrane prírody a krajiny č. 287/1994 Z.z. určuje kategórie chránených území a uplatňuje nové princíp ochrany prírody. Ochrana prírody sa realizuje v zmysle zákona č.543/2002. Účelom zákona je prispieť k zachovaniu rozmanitosti a, podmienok a foriem života na Zemi, utvárať podmienky na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a na dosiahnutie a udržanie ekologickej stability.

Podľa tohto zákona sa pod ochranou prírody a krajiny rozumie predchádzanie a obmedzovanie zásahov, ktoré ohrozujú, poškodzujú alebo ničia podmienky a formy života, vzhľad krajiny, ako aj odstraňovanie následkov takýchto zásahov. Ochranou prírody sa rozumie aj starostlivosť o ekosystémy.

Prírodná pamiatka Rieka Myjava

Rieka Myjava so svojimi brehovými porastmi predstavuje významný krajinársko-estetický a ekostabilizačný prvok. Má hydromelioračný význam, zachytáva časť splavených priemyselných hnojív z okolitých pozemkov a chráni tok pred znečistením. Hodnotná je ako študijný objekt teoretickej a aplikovanej hydrobiológie. Účelom vyhlásenia prírodnej pamiatky je ochrana prirodzeného vodného toku

so zachovalými brehovými porastmi, ktorý predstavuje regionálny biokoridor. Výmera chráneného územia je 34.9384 ha. Prírodná pamiatka rieka Myjava má evidenčné číslo 1011 a je v pôsobnosti ŠOP - S-CHKO Záhorie. Toto chránené územie sa rozprestiera na území Trnavského a Trenčianskeho kraja, okresy Myjava a Senica, zasahuje do katastrov obcí: Jablonica, Osuské, Podbranč,

Prietrz, Brestovec, Myjava, Stará Myjava. Táto prírodná pamiatka nie je súčasťou VCHU.

Prírodná pamiatka rieka Myjava je vyhlásená právnym predpisom : VZV KÚ v Trenčíne č. 3/1996 z 11.11.1996 - ú. od 20.2.1997, 4. stupeň ochrany, a vyhláškou KÚŽP v Bratislave č. 1/2004 z 12.5.2004 - účinnosť od 15.5.2004 . Zriaďovateľom je Krajský úrad v Trenčíne.

Chránený strom Osuská lipa

Na území katastra obce sa nachádza 1 chránený strom :Osuská lipa - Lipa veľkolistá (*Tiliaplathyphyllos*). Vek stromu je odhadovaný na 220 rokov. Stav chráneného stromu je optimálny.

Prioritou a záujmovou sférou obce v oblasti environmentálnej politiky je odpadové hospodárstvo. Odpadové hospodárstvo sa bude realizovať v zmysle schváleného zákona o odpadoch č. 79/2015.

Environmentálne pomery

V katastri obce Osuské dochádza k najväčšiemu narušovaniu (znečisťovaniu) životného prostredia v jeho jednotlivých zložkách (voda, pôda, ovzdušie, lesy,..) v rôznom rozsahu.

K znečisťovaniu vody dochádza hlavne pri vodnom toku rieky Myjavy, ktorý cez územie obce preteká (patrí do povodia Moravy). K najväčšiemu znečisťovaniu tohto toku nedochádza v katastrálnom území obce. Znečisťovanie na území obce je dôsledkom vypúšťania odpadových vôd niektorými obyvateľmi do koryta rieky. K najväčším znečisťovateľom rieky Myjavy patrí priemyselné podniky v meste Myjava (vzdialená 20 km) .K znečisťovaniu vody dochádza najmä chemikáliami z výroby a splaškami dažďovej vody z polí, ktoré obsahujú škodlivé látky z priemyselných hnojív. Kvalita povrchových vôd sa hodnotí v niekoľkých skupinách ukazovateľov (kyslíkový režim, základné fyzikálno-chemické ukazovatele, nutrienty, biologické ukazovatele, mikrobiologické ukazovatele, mikropolutanty a rádioaktivita) a s použitím sústavy medzných hodnôt zaraďuje vody podľa ich kvality do piatich tried (I. trieda - veľmi čistá voda až V. trieda - veľmi silno znečistená voda, pričom ako priaznivá kvalita vody je považovaná úroveň I, II, III triedy kvality) (Adamkovičová, A. a i, 2002). Voda v toku rieky Myjavy na základe týchto ukazovateľov bola v roku 2001 dosť znečistená, kedy zo šiestich meraných ukazovateľov na jej toku dosiahli tri V. triedu kvality (kyslíkový režim, nutrienty, mikrobiologické ukazovatele), dva IV. triedu

kvality (biologické ukazovatele, mikropolutanty) a jeden III. triedu kvality (základné fyzikálno-chemické ukazovatele).

Kvalita vody toku rieky Myjava (2010-2011)

Tok /miesto odberu vzorky	Trieda kvality povrchových vôd a určujúce ukazovatele jednotlivých skupín					
	Kyslíkový režim	Základné fyzikálno-chemické ukazovatele	Nutrienty	Biologické ukazovatele	Mikrobiologické ukazovatele	Mikropolutanty
Myjava /Jablonica	V	III	V	IV	V	IV

Zdroj: SHMÚ Bratislava, 2012

Ovzdušie na území obce nie je výrazne znečisťované a kvalita vzduchu je vcelku dobrá, nakoľko v obci sa nenachádza výraznejší producent emisií a najbližšie priemyselné podniky produkujúce emisie sa nachádzajú v mestách Senica a Brezová pod Bradlom (obe vzdialené 9 km vzdušnou čiarou). Ochranu poľnohospodárskej pôdy zabezpečuje zákon o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy (zákon č. 220/2004 Z.z.). Poľnohospodárska pôda v katastri obce je obhospodarovaná miestnym družstvom. Dlhodobé využívanie poľnohospodárskej pôdy zvyšuje vodnú a veternú eróziu pôdy, pričom dochádza k vytváraniu výmoľov (mení sa reliéf) a znižovaniu kvality ornej pôdy. Potenciálnu hrozbu pre kvalitu pôdy predstavuje prípadný únik väčšieho množstva fekálie, ktoré sú vedľajším produktom živočíšnej výroby, alebo ropných látok, chemických látok a umelých hnojív zo zásob poľnohospodárskeho družstva.

Stav lesov na území obce je taktiež v dobrom stave. Lesná pôda v katastri predstavuje 233 ha a jediným negatívnym faktorom pôsobiacim na ňu je antropogénny faktor. K znečisťovaniu dochádza vytváraním čiernych skládok odpadu na okrajoch lesov na území obce. Ich množstvo nie je veľké, avšak postupom času sa ich počet zväčšuje, čo môže byť problémom pre životné prostredie v budúcnosti.

1.2 Analýza realizovaných opatrení

Analýza realizovaných opatrení predstavuje zmapovanie reálnych skúseností obce Osuské pri implementovaní investičných a neinvestičných projektov na podporu regionálneho rozvoja za posledných päť rokov. Realizácia projektov vyprofilovala v obci odborne zdatný projektový tím, pripravený na úspešné riadenie projektov v budúcnosti. V obci sa v posledných piatich rokoch zrealizovali tieto projekty:

Projekty obce realizované z vlastných zdrojov, sponzorsky a dotácií zo štátneho rozpočtu, prostriedkov EÚ

Názov projektu: Rekonštrukcia miestnej komunikácie na ul.E.Lehockého 1. etapa

Termín realizácie: máj 2012 – júl 2012

Financovanie: celková suma - 66 400,00 €, 75 % nákladov zaplatil Európsky fond regionálneho rozvoja , 20 % štátny rozpočet SR , 5 % obec.

Charakteristika projektu: Jedná sa o projekt realizovaný prostredníctvom mikroregionálneho združenia MAS Podhoran cez Program rozvoja vidieka SR, Opatrenie 3.4.1. Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo.

Názov projektu: Rekonštrukcia spevnených plôch pri KD Osuské

Termín realizácie: apríl 2012 – júl 2012

Financovanie: celková suma - 21 200 ,00 €, 75 % nákladov zaplatil Európsky fond regionálneho rozvoja , 20 % štátny rozpočet SR , 5 % obec.

Charakteristika projektu: Jedná sa o projekt realizovaný prostredníctvom mikroregionálneho združenia MAS Podhoran cez Program rozvoja vidieka SR, Opatrenie 3.4.1. Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo.

Názov projektu: Rekonštrukcia kultúrneho domu a spoločenského klubu domu v obci Osuské

Termín realizácie: marec 2013– júl 2013

Financovanie: celková suma - 46 800,00 €, 75 % nákladov zaplatil Európsky fond regionálneho rozvoja , 20 % štátny rozpočet SR , 5 % obec.

Charakteristika projektu: Jedná sa o projekt realizovaný prostredníctvom mikroregionálneho združenia MAS Podhoran cez Program rozvoja vidieka SR, Opatrenie 3.4.1. Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo.

Názov projektu: Začiatok dlhodobej spolupráce v oblasti rozvoja tradícií folklórnych slávností

Termín realizácie: február 2012 – október 2012

Financovanie: 9231,00 € poskytol Európsky fond regionálneho rozvoja

Charakteristika projektu: Ide o Projekt cezhraničnej spolupráce SR – ČR 2007 – 2013. Oblasť podpory 1.1. Kultúrny rozvoj a zachovanie tradícií. V rámci tohto projektu sa v obci uskutočnilo spoločné kultúrne podujatie v spolupráci s partnerskou obcou Stražovice. Peniaze, ktoré boli pre obec na túto aktivitu vyčlenené, boli použité na autobusovú dopravu účinkujúcich, zabezpečenie hudobnej aparatury, propagačné a informačné materiály o oboch obciach.

1.3 SWOT analýza

V SWOT analýze je možné definovať silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia. SWOT analýza je dobrým nástrojom pri tvorbe rozvojovej stratégie územia. Pre určenie rozvojovej stratégie obce Osuské bola vypracovaná SWOT analýza, ktorá sa zaoberá strategickými oblasťami rozvoja. Východiskom pre tvorbu SWOT analýzy bola komplexná analýza územia, PHSR obce Osuské na roky 2007 – 2013 a zistené informácie z dotazníkového výskumu.

Silné stránky	Slabé stránky
<p>1. Prírodné podmienky/vonkajšie vzt'ahy/infraštruktúra/životné prostredie</p> <ul style="list-style-type: none"> Vhodná geografická poloha blízko Trnavy, Bratislavy, ČR a Rakúska a relatívne dobrá dostupnosť Zaujímavý reliéf/ráz krajiny a jeho rozmanitosť Dobré podmienky pre využitie prírody na rôzne aktivity cestovného ruchu (poľovníctvo, rybárstvo, pešia turistika, vodná turistika, cykloturistika) Relatívne zaujímavá história a historické pamiatky v blízkom okolí s lákadlami a potenciálom pre využitie v cestovnom ruchu (Česká obchodná cesta, hrady) Dobré podmienky pre výrobu elektrickej energie z vetra Dostatočná, no miestami zastaralá vybavenosť občianskou infraštruktúrou (knižnica, ihriská) <p>2. Obyvateľstvo/ľudské zdroje</p> <ul style="list-style-type: none"> Ochota obyvateľov „tvrdô“ pracovať Ochota časti obyvateľov/pracovnej sily učiť sa a prispôbiť sa Nízka úroveň miezd lákadlom pre investorov Využívanie priestorov školského zariadenia verejnosťou na mimoškolské vzdelávacie aktivity Existujúca štruktúra telovýchovnej jednoty a šachového klubu <p>3. Ekonomika/podnikanie</p> <ul style="list-style-type: none"> Blízkosť obce k rozvíjajúcej sa Senici, Myjave a Bratislave – potenciál pre podnikanie 	<p>1. Prírodné podmienky/vonkajšie vzt'ahy/infraštruktúra/životné prostredie</p> <ul style="list-style-type: none"> Nedostatočné využitie prírodných podmienok a krás na cestovný ruch (poľovníctvo, rybárstvo, vodná turistika, cykloturistika) Chýbajúca informatizácia a malé možnosti prístupu na internet Nedostatočne zabezpečené niektoré verejné služby obyvateľstvu v obci alebo ich vysoká finančná náročnosť a možná neefektívnosť (sociálne služby -opatrovateľská služba) Málo projektov pre výstavbu nového bývania (rodinné domy, nájomné byty) Chýbajúca infraštruktúra pre voľný čas a relax (moderné ihriská na iný šport ako futbal, vybavené kluby mládeže, zariadenia pre voľný čas dospelých) Neuspokojivý stav ciest nefunkčná železničná doprava Nedobudovaná kanalizácia a ČOV Existencia nelegálnych (neriadených) skládok odpadu <p>2. Obyvateľstvo/ľudské zdroje</p> <ul style="list-style-type: none"> Úbytok obyvateľov a ich odchod do miest (najmä mladých) Nízky prírastok detí a starnutie populácie Pretrvávajúca migrácia časti obyvateľstva za prácou do iných regiónov (najmä Bratislava) Nezáujem občanov o rozvojové aktivity obce/apatia Strácajúci pocit hrdosti na obec a pokles

<p>a cestovný ruch</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Existencia priestorov/objektov pre naštartovanie podnikania, no ich relatívna zastaranosť ▪ Nízka cena pracovnej sily ako dočasná konkurenčná výhoda ▪ Zaujímavé kultúrne dedičstvo <p>4. Manažment/image/spolupráca regiónu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dobré rozpočtové hospodárenie obce a nízke zadĺženie ▪ Kultúrne tradície a miestne kultúrne a spoločenské akcie ako základ pre rôzne aktivity v oblasti cestovného ruchu (tradičné jedlá a pod.) ▪ členstvo obce vo verejno-súkromnom partnerstve regiónu 	<p>lokálpratriotizmu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nízky počet možností ďalšieho vzdelávania a rekvalifikácie ▪ Prevaha pracovnej sily s nízkou flexibilitou a pripravenosťou pre „nové“ typy podnikania a nových investorov (zložitejšie služby), nízka pripravenosť pracovať v odvetví cestovného ruchu ▪ Malá znalosť cudzích jazykov ▪ Vysoká nezamestnanosť najmä nízkokvalifikovaných pracovníkov <p>3. Ekonomika/podnikanie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nízky počet malých a stredných podnikateľov, nízka ekonomická aktivita, zastaranosť technológií ▪ Nedostatok kapitálu (aj zahraničného) ▪ Nedostatok informácií o podnikateľoch v obci, chýbajúca propagácia ich produkcie a služieb ▪ Zameranie podnikania najmä na služby obyvateľstvu v obci (napr. obchod) alebo lokálnu produkciu z nízkou pridanou hodnotou ▪ Chýbajúca spolupráca/partnerstvo podnikateľov zameraná na rozvoj, malá organizovanosť a malý záujem o komunikáciu so samosprávou (alebo iba príležitostná komunikácia) ▪ Nedostatočný prehľad o možnostiach investovať v obci ▪ Neexistencia systematického aktívneho oslovovania a získavania investorov (priamo či cez štátne a regionálne organizácie) ▪ Nedostatočná informovanosť investorov o obci ▪ Nedostatočný rast pracovných príležitostí v obci ▪ Chýbajúce možnosti na ubytovanie a málo rozvinuté služby v cestovnom ruchu ▪ Neexistencia ucelenej turistickej ponuky (balíka) pre cestovné kancelárie ▪ Nedostatočný systém informovania návštevníkov o možnostiach cestovného ruchu v obci a nedostatočný marketing obce/chýbajúca spolupráca v oblasti marketingu ▪ Nedobudované cyklotrasy a ich značenie, nedostatočné napojenie na cyklotrasy v okolí obce ▪ Chýbajúci systém označenia hlavných
---	--

	<p>turistických pamiatok a lokalít</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zanedbaný stav kultúrno-historických pamiatok a objektov <p>4. Manažment/image/spolupráca regiónu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyššia finančná náročnosť samosprávnych služieb v pomere k počtu obyvateľov ▪ Obmedzene zavedené informačné technológie a internet v samospráve a limitované znalosti zamestnancov samosprávy o regionálnom marketingu, projektovom manažmente, fundraisingu atď. ▪ Málo rozvinutá spolupráca s inými regiónmi na Slovensku a v zahraničí ▪ Nedostatočná propagácia a marketing obce ▪ Chýbajúca cieľavedomá komunikácia s médiami a mienkotvornými osobami v regióne (slávni/vplyvní rodáci) ▪ Malá implementačná kapacita obce v oblasti väčších a „nových“ rozvojových projektov (separovaný zber, vzdelávanie a pod.) ▪ Málo rozvinutá formálna spolupráca medzi obcou a okolitými obcami v oblasti verejných služieb, regionálneho marketingu, daní a pod.
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nárast aktivity obyvateľov obce (podnikatelia, aktívni občania, nezamestnaní) pri realizácii rozvojových aktivít – motiváciou bude možnosť niečo zmeniť ▪ Rozšírenie možností pre ďalšie vzdelávanie ▪ Rozšírenie využívania internetu a prístupu na internet v obci ▪ Nárast pracovných príležitostí najmä v cestovnom ruchu a službách vďaka viacerým rozvojovým projektom ▪ Príchod silnejších investorov do existujúcich nevyužitých kapacít/priestorov ▪ Príležitosť podporiť a motivovať mladých k väčšej aktivite v obci (záujmové kluby, pracovné príležitosti) a tak ich prilákať k trvalému usadeniu obci – zvýšenie počtu obyvateľov ▪ Získavanie skúseností od zahraničných partnerov a možnosť rozvoja cezhraničnej spolupráce najmä s ČR a Rakúskom 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pokračovanie odlivu obyvateľov kvôli lepším podmienkam v okolitých mestách (najmä Bratislava a Trnava) ▪ Nezáujem nových obyvateľov usadiť sa v obci ▪ Kvôli poklesu počtu obyvateľstva a rozpočtových príjmov obce prinútené racionalizovať/zoštíhliť niektoré služby obyvateľom (prevádzka základnej školy, knižnice a pod.) ▪ Neúspech pri motivácii občanov začať podnikat' v cestovnom ruchu (ubytovanie, iné služby) ▪ Neúspech pri budovaní partnerstiev/organizácií zameraných na rozvoj vo vybraných oblastiach (podnikateľský klub, verejnoprospešná organizácia) ▪ Strata motivácie a elánu kľúčových aktérov v aktivitách zameraných na rozvoj obce ▪ Nedostatok zdrojov (ľudských, finančných) na financovanie/spolufinancovanie rozvojových aktivít

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Fiškálna decentralizácia dáva starostovi obce príležitosť manažovať viac vecí na lokálnej úrovni ▪ Realizácia procesnej analýzy obecného úradu a zefektívnenie/zlacenie verejných služieb	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pokračujúci nedostatok financií na modernizáciu občianskej infraštruktúry a jej slabá využívanosť a efektívnosť (pokles počtu obyvateľov, predimenzovaný počet) ▪ Nedostatok príjmov z miestnych daní na rozvojové aktivity kvôli vládou zle nastavenému systému decentralizácie ▪ Zmeškanie väčšiny príležitostí financovania rozvojových projektov a aktivít zo štrukturálnych fondov v rozpočtovom období 2000-2006
---	--

Medzi silné stránky patrí vhodná poloha obce vzhľadom na polohu okresného mesta Senica, ktoré je vzdialené 14 km. Ďalšou silnou stránkou je fakt, že cez obec preteká vodný tok. Voda z rieky sa využíva na zavlažovanie záhrad. Obec Osuské patrí medzi obce s dlhou poľnohospodárskou tradíciou, tomu nasvedčuje aj vysoký podiel poľnohospodárskej pôdy. V obci sa nachádza vodná nádrž, ktorá sa v minulosti využívala na melioračné účely. Čo sa týka živočíšstva, tak to je charakteristické značnou diverzitou, nakoľko tu žije vysoká zver, líšky, diviaky, zajace, poľné hlodavce, rozmanité vtáctvo ako aj ohrozený bobor obyčajný. Málo zaťažené prostredie je dôsledkom toho, že v okolí sa nenachádza žiadny priemyselný podnik. Medzi silné stránky patrí skutočnosť, že v obci funguje materská a základná škola. Silnou stránkou obce je fakt, že v obci stále funguje roľnícke družstvo. Obec má veľmi priaznivé podmienky pre poľnohospodársku výrobu, s čím súvisí aj dlhoročná tradícia poľnohospodárstva. Medzi silné stránky priemyslu patrí fakt, že v blízkosti obce sa nachádza novovybudovaný priemyselný park v meste Senica. Tento je schopný v budúcnosti zamestnať aj obyvateľov obce. Silnou stránkou cestovného ruchu sú kvalitné možnosti pre šport. V obci sa nachádza futbalové ihrisko, v budove základnej školy je zriadená posilňovňa. K propagácii obce prispieva tiež fakt, že je členom mikroregionálneho združenia Podhoran. Podhoran je združenie obcí, ktorého predmetom činnosti implementácia integrovanej stratégie rozvoja územia Podhoranu (čo je strategická koncepcia rozvoja mikroregiónu Podhoran), poskytovanie poradenstva, informácií a ďalšej pomoci v oblasti čerpania financií z podporných fondov EÚ, ochrany životného prostredia, rozvoja cestovného ruchu, školstva, kultúry, využívania obnoviteľných zdrojov energie, alternatívnej potravinárskej a poľnohospodárskej výroby, v oblasti sociálnych vecí a rozvoja ľudských zdrojov. Medzi silné stránky sme zaradili dobrú dopravnú napojenosť na mesto Senica.

Slabou stránkou je nízka lesnatosť obce, čo súvisí s poľnohospodárskou funkciou obce, v minulosti sa prudko vyklčovali lesy pre poľnohospodárske účely. Poľnohospodárska pôda, ktoré sa nachádzajú vo vyšších polohách sú často vystavované činnosti vetra a vody, preto je veterná a vodná erózia

ohrozením. Medzi slabé stránky patrí málo pracovných príležitostí v obci a okolí. Slabou stránkou poľnohospodárstva je nízke finančné ohodnotenie tejto práce. Slabou stránkou cestovného ruchu je jej nevybudovaná koncepcia.

Príležitosťou pre poľnohospodárstvo je jeho diverzifikácia na nové odvetvia, možnosť chovu nových druhov hospodárskych zvierat, pestovanie nových plodín, príp. biopotravín. Obec má dobrý potenciál pre rozvoj cestovného ruchu. Taktiež disponuje podmienkami pre výstavbu cyklotrasy. Obec má možnosti pre agroturistiku, nakoľko niektorí obyvatelia chovajú kone.

V dôsledku nepriaznivého ekonomického vývoja v posledných rokoch sa stretávame so zvyšovaním nezamestnanosti, čo predstavuje ohrozenie. Ďalším ohrozením je odchod najmä vysokoškolsky vzdelaných ľudí za lepšie platenou prácou do iných regiónov. Medzi ohrozenia môžeme zaradiť pokles poľnohospodárskej výroby a tiež aj nezaujím mladých o prácu v poľnohospodárstve. Medzi obmedzenia môžeme zaradiť skutočnosť, že cestovný ruch sa rozvíja v obci len v lete, v zimných mesiacoch nie sú k dispozícii takmer nijaké možnosti. K mínusom zaraďujeme aj nízke povedomie občanov o dôležitosti rozvoja cestovného ruchu v obci. V obci chýba kanalizačná sieť a tiež čistička odpadových vôd. V obci nie je stravovacie zariadenie. Pamiatky, ktoré má obec v správe chátrajú, potrebovali by rekonštrukciu. V obci je tiež nedostatok poskytovaných služieb, takmer žiadne, občania sú nútení cestovať za nimi do okresného mesta. Medzi ohrozenia môžeme zaradiť absentujúcu výstavbu nájomných bytov obcou. Ďalej problémom môže byť nedostatok finančných prostriedkov na opravu komunikácií.

Čo sa týka životného prostredia a jeho ochrany, tak veľkým prínosom pre obec je zavedený systém separovania odpadov. Každá domácnosť má k dispozícii vrecia na tri druhy odpadov - sklo, plasty, kovové obaly. Výsyp vriec prebieha raz mesačne. Takisto sa v obci nachádza zberné miesto pre objemný odpad.

Slabou stránkou obce v oblasti životného prostredia je nezrekultivovaná skládka odpadov, ktorá sa nachádza v extraviláne obce. Nevyužíva sa a plánuje sa rekultivovať. Obec nevyužíva obnoviteľné zdroje energie. Ďalšou slabou stránkou je znečistenie priehrady, ktoré však nesúvisí s ľudským faktorom. Hladina priehrady je pokrytá vrstvou lístia, brehy sú zanesené konármi, blatom, príp. zdochnutými rybami. Ďalším problémom obce je veľa čiernych skládok najmä popri cestách. Tieto skládky nevyvolávajú dobrý dojem a narúšajú prirodzené prostredie živočíšstva.

Medzi príležitosťami by sme mohli zaradiť možnosti čerpania financií z Eurofondov na rôzne aktivity v rámci zlepšenia kvality životného prostredia v obci. Ďalšou príležitosťou sú vhodné podmienky pre výrobu obnoviteľnej energie. Ohrozením pre obec môže byť nízkeenvironmentálne povedomie občanov.

1.4 Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

1.4.1 Kľúčové disparity

Z vykonanej SWOT analýzy boli identifikované hlavné problémy obce Osuské:

- **nedostatok finančných zdrojov** - obec musí vytvoriť podmienky pre vstup investorov a pre rozvojové aktivity malých a stredných podnikateľov v obci, musí pripraviť potrebnú infraštruktúru (napr. výstavba zariadení cestovného ruchu, rozšírenie a zvýšenie kvality ponúkaných služieb),
- **nevyhovujúci technický stav lokálnej infraštruktúry** - miestne komunikácie sú v zlom technickom stave, chýbajú chodníky, verejné osvetlenie je zastarané,
- **prírodné danosti obce málo využívané pre rozvoj cestovného ruchu,**
- **nízky podiel zariadení cestovného ruchu pre rozvoj agroturistiky a rekreácie,**
- **nízky podiel a kvalita služieb občanom a návštevníkom obce,**
- **nízky stupeň kvalifikačnej mobility pracovnej sily** - hlavne občania marginalizovaných skupín obyvateľstva - občania rómskej národnosti a občania s nízkym stupňom vzdelania,
- **nedostatočná previazanosť medzi vzdelávacou sústavou a potrebami moderného trhu práce** - koordinácia spolupráce všetkých zainteresovaných subjektov.

1.4.2 Hlavné faktory rozvoja

Z vykonanej SWOT analýzy boli identifikované hlavné faktory rozvoja obce Osuské:

- **budovať pozitívny imidž zdravej a perspektívnej obce so zvyšujúcou sa kvalitou života jej obyvateľov,**
- **zvýšiť príťažlivosť obce** - úpravou ďalších častí obce, verejnej zelene, osadenie drobnej architektúry na verejných priestranstvách,
- **zlepšiť podnikateľské prostredie** – podporou súkromných investícií,

- **zvýšiť ponuku služieb** - rozvíjaním dosiahnutých úspechov a vytváraním podmienok pre rozvoj aktivít malých a stredných podnikateľov, ale aj veľkých investorov, zabezpečiť vytváranie nových pracovných príležitostí, čo zvýši zamestnanosť obyvateľov obce,
- **podporovať rozvoj cestovného ruchu** - vybudovaním cyklistických chodníkov a ich prepojením na existujúcu sieť, vybudovaním náučných a turistických chodníkov v katastri obce, spoluprácou s okolitými partnerskými mestami a strediskami cestovného ruchu, vytvorením podmienok pre rozvoj služieb pre turistov – požičovne športových potrieb, bufety a pod.,
- **zlepšiť technickú infraštruktúru** – dostavbou vodovodu, výstavbou kanalizácie, rekonštrukciou miestnych komunikácií, budovaním chodníkov, budovaním oddychovo relaxačných zón,
- **zlepšiť školskú infraštruktúru** – prístavbou predškolského a školského zariadenia a rekonštrukciou školských dvorov a športovísk,
- **podporovať rozvoj individuálnej bytovej výstavby**, čo podporí prílev mladých ľudí z okolia do obce,
- **rozvíjať podmienky na realizáciu ďalšieho a celoživotného vzdelávania** - využiť možnosti vzdelávania pre občanov s nízkym stupňom vzdelanosti, starších občanov, matiek na materskej dovolenke prostredníctvom vzdelávacích programov zo štrukturálnych fondov Európskej únie – Európsky sociálny fond a rekvalifikačných kurzov v spolupráci s príslušným Úradom práce sociálnych vecí a rodiny,
- **využívať informačné technológie a nové komunikačné systémy** - pre zlepšenie propagácie obce a ponuky produktov cestovného ruchu,
- **rozvíjať kvalitné sociálne služby** – podľa aktuálnych potrieb občanov obce,
- **podporovať kultúrne a športové aktivity v obci**,
- **zvyšovať environmentálne povedomie občanov obce** – informácie o separovaní odpadu a o spracovaní bio odpadu, t.j. kompostovanie,
- **dobudovať chýbajúce protipovodňové opatrenia** – rigoly pozdĺž miestnych komunikácií pre odvedenie povrchových vôd,
- **využívať prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie** – na realizáciu investičných a neinvestičných projektov,

- podporovať činnosť miestnych iniciatív, mimovládnych organizácií, spolkov a rozvíjanie partnerstiev.

1.5 Finančná analýza

Obec Osuské hospodári na základe každoročne zostaveného rozpočtu obce, ktorý je podľa skutočnosti upravený ku koncu účtovného obdobia. Rozpočtové hospodárenie obce Osuské je zložené z príjmovej a výdavkovej časti plnenia rozpočtu.

Prehľad majetku a zdrojov

Dlhodobý majetok obce je stabilný, predstavujú ho najmä obecné budovy, z ktorých niektoré boli zrekonštruované, čím sa hodnota majetku obce navýšila a ostatný dlhodobý finančný majetok. Obežný finančný majetok tvoria bežné účty, takže peniaze sú likvidné aj napriek realizácii mnohých investičných projektov financovaných z rozpočtu obce.

Štruktúra majetku (v €)

	2011	2012	2013	2014
Neobežný majetok	523502	625073	682856	665945
Dlhodobý nehmotný majetok	0	0	0	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	494289	625073	682856	665945
Dlhodobý finančný majetok	0	0	0	0
Obežný majetok	28356	2271	40277	29579
Zásoby	150	140	44	47
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	--	-	0	0
Pohľadávky	4367	6255	5927	7309
Finančný majetok	23839	16314	34305	22221
Časové rozlíšenie	857	814	863	889

Väčšina zdrojov obce je viazaných v dlhodobom majetku, čo jej nedáva veľký priestor na investičnú aktivitu. Cudzie zdroje predstavujú najmä dlhodobé záväzky.

Analýza príjmov a výdavkov

Príjmy obce z daní a majetku sú v posledných rokoch stabilné, čo značí závislosť obce od prostriedkov štátneho rozpočtu. Dokazuje to aj podiel na celkových príjmoch. Obec si pravidelne vytvára aj dostatočnú rezervu, potrebnú pri realizácii investičných projektov.

Na celkových výdavkoch sa prevádzkové výdavky podieľajú vysokou mierou, tieto však neprinášajú priamy efekt pre rozvoj obce, ale predstavujú finančné zdroje spotrebované na chod samosprávy.

Analýza rozpočtového hospodárenia

Obec plní schválený rozpočet uspokojivo, aj keď je zjavné neprečerpanie schválených finančných prostriedkov, ktoré boli navýšené pri úprave rozpočtu obce. Prebytok rozpočtu bol presunutý do rezervného fondu.

Plnenie rozpočtových príjmov v €

Príjmy	2010	2011	2012	2013	2014
schválený	216000	197445	223751	268102	231610
skutočnosť	215500	199029	221666	268102	263089
plnenie bežného rozpočtu v %	99,8	101	99,1	100	113
schválený	152700	96382	68167	70148	1700
skutočnosť	152642	96382	67835	70148	1569
plnenie kapitálového rozpočtu	99	100	99,5	100	92

Plnenie rozpočtovaných výdavkov v €

Výdavky	2010	2011	2012	2013	2014
schválený	216000	192685	213727	266483	231610
skutočnosť	211033	192685	205528	265585	256398
plnenie bežného rozpočtu v %	98	100	96	99,7	110
schválený	249700	400	114019	62387	1700
skutočnosť	249062	400	114019	62387	1600
plnenie kapitálového rozpočtu	99	100	100	100	94

Ukazovatele

Likvidita ako pomer peňazí a pohľadávok ku krátkodobým cudzím zdrojom dosiahla v roku 2012 zvýšené hodnoty naznačujú prebytok okamžitých finančných prostriedkov dostupných na úhradu záväzkov, v danom roku financovala veľký investičný projekt zo štrukturálnych fondov EU. V rokoch 2011 a 2013 mala obec menšie problémy s okamžitými finančnými prostriedkami na úhradu záväzkov.

Likvidita

	2011	2012	2013
hodnota	0,25	3,50	0,60

Zadlženosť ako podiel cudzích zdrojov k aktívam dosiahla vyššie hodnoty z dôvodu realizácie veľkých investičných projektov. Zadlženosť obce sa každým rokom znižuje.

Finančná stabilita

	2011	2012	2013
zadlženosť	33,77%	11,49%	10,12%

2. STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť Programu rozvoja obce Osuské na roky 2015-2020 nadväzuje na analytickú časť, ktorej výstupom je komplexná analýza a SWOT analýza. Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určení hlavných cieľov a priorít rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia.

Strategická časť obsahuje:

1. Víziu územia.
2. Formuláciu a návrh stratégie.
3. Výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách – oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

Rozvoj územia obce je potrebné chápať a posudzovať v širších súvislostiach vo všetkých oblastiach jej pôsobenia, nie izolovane. Pre stanovenie stratégie je preto nevyhnutné rešpektovať odhady možného rozvoja vyšších (nadmárodných, národných, regionálnych) úrovní pre strednodobé a dlhodobé časové horizonty. Východiská pre odhady budúceho vývoja sú deklarované predovšetkým v dokumente Európa 2020, v ktorom na stanovené ciele nadväzujú aj ukazovatele pre ich hodnotenie. Stratégia Európa 2020 predstavuje víziu európskeho sociálneho trhového hospodárstva v 21. storočí.

Základom stratégie sú tri vzájomne sa dopĺňajúce priority:

- 1. Inteligentný rast** - vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii.
- 2. Udržateľný rast** - podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje.
- 3. Inkluzívny rast** – podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť.

Európska únia si musí stanoviť, aký pokrok chce dosiahnuť do roku 2020. Na tento účel navrhuje Komisia nasledovné hlavné ciele EÚ v jednotlivých oblastiach:

- **Zamestnanosť**: Miera zamestnanosti obyvateľov vo veku 20-64 by mala dosiahnuť 75%

- **Výskum a vývoj:** Úroveň investícií do výskumu a vývoja by mala dosiahnuť 3% HDP EÚ.
- **Zmena klímy a energetickej udržateľnosti:** Je potrebné dosiahnuť ciele “20/20/20” v oblasti klímy/energie (vrátane zvýšenia záväzku, pokiaľ ide o zníženie emisií na 30%, ak budú vhodné podmienky).
- **Vzdelávanie:** podiel ľudí, ktorí predčasne ukončia školskú dochádzku, by sa mal znížiť pod 10% a minimálne 40% mladých ľudí by malo mať vysokoškolské vzdelanie.
- **Boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu:** o 20 miliónov menej ľudí by malo byť ohrozených chudobou.

Tieto ciele sa vzájomne dopĺňajú a sú nevyhnutné na dosiahnutie celkového úspechu. Komisia v stratégii navrhuje, aby členské štáty pretransformovali ciele EÚ na vnútroštátne ciele a postupy, a aby každý členský štát prispôbil stratégiu Európa 2020 svojim podmienkam.

Aplikáciu stratégie Európa 2020 pre jednotlivé členské štáty sa snaží Európska únia konkretizovať v odporúčaníach pre jednotlivé krajiny. Slovenské hospodárstvo, ktoré zaznamenalo jednu z najrýchlejších obnov po finančnej kríze, čelí výzvam, ako je posilnenie domácej výrobnéj základne, diverzifikácia zdrojov rastu, a zároveň konsolidácia dosiahnutého pokroku, pokiaľ ide o štrukturálne reformy a verejné financie. Po spomalení v roku 2013 hospodárska činnosť na Slovensku v roku 2014 opäťovne vzrástla. Napriek tomu sa očakáva, že podmienky na trhu práce sa budú zlepšovať len mierne.¹

Na zlepšenie rastového potenciálu Slovenska sú potrebné ďalšie opatrenia. Takisto by sa mali zintenzívniť reformy v oblastiach ako je zamestnanosť, vzdelávanie, podnikateľské prostredie a inovácia, energetika a verejná správa. Hoci celkový deficit verejných financií v roku 2013 dosiahol 2,8 % HDP a očakáva sa, že aj v nadchádzajúcich rokoch zostane pod úrovňou 3 % HDP, korekcia nadmerného deficitu nesie so sebou riziká. Okrem toho sa vláda plánuje naďalej zameriavať na rastovo orientované výdavky, avšak poskytnuté údaje tento cieľ úplne nepotvrdzujú.¹

Vízia obce Osuské

Stanovenie vízie predstavuje očakávaný stav, ktorý má obec Osuské z dlhodobého hľadiska dosiahnuť. Vymedzuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na obdobie nasledujúcich 10 – 14 rokov a postupov na ich dosiahnutie. Obec Osuské má stanovenú nasledovnú

víziu, ktorá zodpovedá dosiahnutým výsledkom počas rokov 2007-2013 a aj očakávaniam pre nasledovné roky 2014-2020 s výhľadom do roku 2030:

„Obec Osuské bude v roku 2030 obcou aktívnych a vzdelaných ľudí s priateľským prostredím pre život a podnikanie, ktoré všestranným rozvojom a s využitím vnútorného potenciálu všetkých daností svojho územia zabezpečuje zvyšovanie kvality života všetkých svojich obyvateľov.“

Strategický cieľ rozvoja obce Osuské

Pri stanovení strategického cieľa obce Osuské sa prihliadalo na aktualizáciu Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (Uznesenie Vlády SR č.222, máj 2014). Dokument je v súlade s inými strategickými a koncepcnými dokumentmi, a to so spomínanou stratégiou Európa 2020, v oblasti politiky súdržnosti nadväzuje na Partnerskú dohodu SR na roky 2014 – 2020, v oblasti územného rozvoja je stratégia koordinovaná s Koncepciou územného rozvoja Slovenska.

Strategický cieľ obce Osuské na roky 2015-2020 s rešpektovaním strategických cieľov pre Trnavský samosprávny kraj je nasledovný:

„Strategickým cieľom obce Osuské na roky 2015-2020 je vytvorenie podmienok pre zvyšovanie kvality života obyvateľov obce Osuské, konkurencieschopný hospodársky rozvoj a kvalitné životné prostredie s rešpektovaním strategických cieľov VÚC Trnavského samosprávneho kraja.“

Stratégia rozvoja obce Osuské

Cieľom strategickej časti je návrh takých prioritných oblastí a opatrení, ktoré budú viesť k dosiahnutiu strategického cieľa a teda následne naplneniu vízie obce rešpektujúc princípy regionálnej politiky. Prioritných oblastí a opatrení, ktoré sú priamo v kompetencii obce a tiež oblastí, ktoré nie sú priamo v kompetencii obce, ale obec ich v rámci svojich schopností a možností dokáže ovplyvniť (najmä pri využití princípu partnerstva).

Definovanie stratégie rozvoja obce Osuské nadväzuje na výsledky analýz, vychádza z poznania komplexného vnútorného prostredia, potrieb obyvateľov obce Osuské. Do riešenia pomerne širokého spektra existujúcich rozvojových potrieb aktívne vstupujú viacerí aktéri (štát, miestna samospráva, súkromný sektor, mimovládne organizácie atď.) s rôznymi kompetenciami, záujmami a finančnými zdrojmi. Zároveň vychádza z predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy na

národnej a regionálnej úrovni zabezpečia koordinovaný prístup pri zabezpečení plánovaných zmien, ktorého dôležitým predpokladom je dobrá informovanosť kľúčových aktérov a ich spolupráca. Osobitná pozornosť v stratégii je venovaná koordinácii rozvojových zámerov obce, ktoré budú cez schválené operačné programy spolufinancované zo zdrojov európskych fondov. Je spracovaná v súlade s aktualizovanou Národnou stratégiou regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, v súlade s prioritnými oblasťami v nej definovanými, a to:

PO 1 Ľudské zdroje – zvýšenie kvality ľudského kapitálu

PO 2 Ekonomická výkonnosť a konkurencieschopnosť hospodárstva

PO 3 Štrukturálne zmeny

PO 4 Poznatkovo orientovaná ekonomika

PO 5 Ochrana a tvorba životného prostredia

Tieto sú premietnuté do prioritných oblastí navrhovaných v stratégii rozvoja obce s prispôbením podmienkam úrovne samosprávy a tiež zlúčením PO 2 – PO 4 do jednej spoločnej prioritnej oblasti – Hospodárska politika. Pre naplnenie vízie a na dosiahnutie strategického cieľa si obec Osuské stanovila tri nasledovné hlavné prioritné oblasti / politiky:

1. **Sociálna politika** – zahŕňa oblasť trhu práce, školstvo a vzdelávanie, sociálne služby a sociálnu infraštruktúru (sociálnu, bytovú), kultúru a šport, rozvoj a podporu partnerskej spolupráce.

2. **Hospodárska politika** – pozostáva z oblastí so zameraním na podnikateľské prostredie (podpora malého a stredného podnikania), na podporu remeselnej a poľnohospodárskej výroby, rozvoj cestovného ruchu, rozvoj dopravnej (miestne komunikácie, chodníky, cyklodoprava a pod.) a ostatnej technickej infraštruktúry (obecný rozhlas, kamerový systém, osvetlenie,), efektívna verejná správa, umenie, podpora tradičných remesiel, folklóru a pod.

3. **Environmentálna politika** – so zameraním na odpadové hospodárstvo, vodné hospodárstvo (voda, kanalizácia, protipovodňové opatrenia, opatrenia vedúce k prevencii pred živelnými pohromami), na ochranu a tvorbu zložiek životného prostredia (ovzdušie, zeleň v obci, zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov a pod.), na ochranu krajiny a prírody.

Prostredníctvom týchto prioritných oblastí ďalej rozpracovaných do jednotlivých opatrení bude obec naplňovať víziu rozvoja naplňaním strategického cieľa, vytvárať podmienky pre zvyšovanie kvality

života obyvateľov obce, pre konkurencieschopný hospodársky rozvoj a zvyšovanie kvality životného prostredia s rešpektovaním strategických cieľov Trnavského samosprávneho kraja.

2.1 Hlavné smery rozvoja

Obec Osuské pri výkone samosprávy podľa zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení zabezpečuje najmä:

- úkony súvisiace s riadnym hospodárením s hnutelným a nehnuteľným majetkom obce a s majetkom vo vlastníctve štátu prenechaným obci do užívania,
- zostavuje a schvaľuje rozpočet obce a záverečný účet obce,
- rozhoduje vo veciach miestnych daní a miestnych poplatkov a vykonáva ich správu,
- usmerňuje ekonomickú činnosť v obci, stanovuje osobitné predpisy, vydáva súhlasy, záväzné stanoviská, stanoviská alebo vyjadrenia k podnikateľskej a inej činnosti právnických a fyzických osôb a k umiestneniu prevádzok na území obce, vydáva záväzné stanoviská v investičnej činnosti v obci,
- utvára účinný systém kontroly a vytvára vhodné organizačné, finančné, personálne a materiálne podmienky na jeho nezávislý výkon,
- zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok,
- zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump,
- vytvára a chráni zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj vytvára podmienky na zabezpečenie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport,
- plní úlohy na úseku ochrany spotrebiteľa a utvára podmienky na zásobovanie obce; určuje nariadením pravidlá času predaja v obchode, času prevádzky služieb ,

- obstaráva a schvaľuje územnoplánovaciu dokumentáciu, koncepciu rozvoja jednotlivých oblastí života obce, spolupôsobí pri vytváraní vhodných podmienok na bývanie v obci,
- organizuje miestne referendum o dôležitých otázkach života a rozvoja obce,
- zabezpečuje verejný poriadok v obci; nariadením môže ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste,
- zabezpečuje ochranu kultúrnych pamiatok v rozsahu podľa osobitných predpisov a dbá o zachovanie prírodných hodnôt,
- plní úlohy na úseku sociálnej pomoci v rozsahu podľa osobitného predpisu
- vykonáva osvedčovanie listín a podpisov na listinách,
- vedie obecnú kroniku v štátnom jazyku, prípadne aj v jazyku národnostnej menšiny.

Na základe analýzy súčasného stavu obce Osuské, analýzy realizovaných projektov, SWOT analýzy, hlavných faktorov rozvoja, prihliadajúc na odovzdané dotazníky a na základe hlavných funkcií, ktoré plní samospráva obce Osuské, globálnym cieľom Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Osuské je, aby sa obec Osuské rozvíjala tak, aby vytvárala imidž zdravej a perspektívnej obce so zvyšujúcou sa kvalitou života jej obyvateľov, prostredníctvom jej zatraktívnenia pre návštevníkov, podnikateľov, obyvateľov i potenciálnych partnerov a vytvárala podmienky pre harmonický a rovnomerný rozvoj územia, v súlade s ochranou životného prostredia, pri udržateľnom využívaní kultúrnych, historických a prírodných hodnôt obce.

2.2 Ciele a priority

Dosiahnutie globálneho cieľa sa v obci zabezpečí realizáciou **špecifických cieľov**:

1. vytvorením podmienok pre rozvoj malého a stredného podnikania (najmä v oblasti vidieckeho cestovného ruchu) s využívaním prírodného, historického a kultúrneho potenciálu obce,
2. zlepšením stavu miestnej infraštruktúry,
3. zlepšovaním životného prostredia,

Hlavnými prioritami rozvoja v obci v rokoch 2015 – 2020 sú:

Priorita č. 1: Rozvoj a obnova obce

Priorita sa zameriava

- na trvalo udržateľný rozvoja s minimálnou ekologickou záťažou,
- na podporu trvalo udržateľného ekonomického a sociálneho rozvoja obce pomocou obnovy a ďalšieho rozvoja kvality sociálnych služieb, kultúry a športu, resp. kvality infraštruktúry podporujúcej tieto špecifické oblasti.

Priorita č. 2: Podpora hospodárskeho rozvoja obce

Priorita sa zameriava na podporu trvalo udržateľného ekonomického rozvoja a rozvoja cestovného ruchu a agroturistiky, s dôrazom na vysokú kvalitu poskytovaných služieb pri využití prírodného, historického a kultúrneho potenciálu obce.

Priorita č. 3: Zlepšenie stavu environmentálnej infraštruktúry

Priorita sa zameriava predovšetkým na budovanie environmentálnej infraštruktúry v oblasti odpadového hospodárstva, realizáciu opatrení na zabezpečenie ochrany zdravia obyvateľstva, ako aj zachovanie, ochranu a obnovu prírodného prostredia obce so zreteľom na trvalo udržateľný rozvoj vidieka.

Priorita č. 4: Príprava a rozvoj kvalifikovaných ľudských zdrojov

Cieľom priority je na základe ďalšieho vzdelávania obyvateľov obce zvýšiť ich uplatnenie sa na modernom domácom a zahraničnom trhu práce, ponukou kvalifikovanej a flexibilnej pracovnej sily, ktorá má požadované odborné vedomosti a zručnosti, podporené počítačovou gramotnosťou.

Stanovené priority sú v súlade s prioritami Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja.

2.3 Rozvojová stratégia obce

Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Osuské je programový dokument vypracovaný na obdobie 6 rokov, v ktorom sú jasne vymedzené hlavné problémy, ktoré sú pre hospodársky a sociálny rozvoj územia spoločné a vytýčenie opatrení, prispeje k riešeniu týchto problémov.

Cieľom Plánu bolo sformulovať takú predstavu o smerovaní obce, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jej občanov a je v súlade so strategickými cieľmi a prioritami štátu, vyššieho územného celku, záujmami ochrany prírodného, historického a kultúrneho dedičstva. Je v súlade aj s princípmi vytvoriť atraktívnu a bezpečnú obec s dobrým životným prostredím. Jeho poslaním je zabezpečiť kontinuitu rozvoja obce bez ohľadu na politickú príslušnosť štatutárneho zástupcu obce a obecného zastupiteľstva.

Plán je otvorený dokument, ktorý by sa mal pravidelne písomne dopĺňať a aktualizovať, podľa vopred stanovených pravidiel, potrieb obyvateľov obce, jeho návštevníkov a potenciálnych investorov, s cieľom v maximálnej možnej miere zvýšiť životnú úroveň obyvateľov obce a uspokojiť ich potreby a požiadavky.

Rozvojová stratégia je vypracovaná v súlade s prioritami **Pozičného dokumentu Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 – 2020**. Pozičný dokument predkladá pohľad Európskej komisie na identifikáciu hlavných rozvojových potrieb a výber tematických priorít, ktoré by mali byť financované v rámci fondov Spoločného strategického rámca EÚ v podmienkach SR a vytvára základ pre proces negociácií s Európskou komisiou k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020, ako hlavného programového dokumentu na nové programové obdobie.

PHSR obce je vypracovaný v súlade s platnými dokumentmi:

- Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2020/30, ktorá má za cieľ integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov pri súčasnom zvyšovaní kvality života ich obyvateľov a pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja;

- Stratégiou rozvoja cestovného ruchu do roku 2020, ktorá má za cieľ zvyšovať konkurencieschopnosť cestovného ruchu pri lepšom využívaní potenciálu, so zámerom vyrovnávania regionálnych disparít a tvorby nových pracovných príležitostí;
- Programom Zdravie 2020, ktorý má za cieľ výrazne zlepšiť zdravie obyvateľov, znížiť nerovnosti v oblasti zdravia, posilniť verejné zdravie a podporiť dialóg o zdraví naprieč ostatnými rezortmi;
- Agenda Európa 2020, ktorej prioritou je dosiahnutie rastu, ktorý je: inteligentný – prostredníctvom efektívnejšieho investovania do vzdelávania, výskumu a inovácií; udržateľný – vďaka prechodu na nízko uhlíkové hospodárstvo a zameraniu sa na konkurencieschopné odvetvia priemyslu – s veľkým dôrazom na tvorbu pracovných miest a zmiernenie chudoby;
- Programom sociálneho rozvoja a hospodárskeho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja .

Globálny cieľ a špecifické ciele Plánu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Osuské na roky 2015 - 2020 konkrétne naplňajú celkový cieľ regionálneho rozvoja tým, že vytvorením tohto významného strategického dokumentu sa na miestnej úrovni vytvoria podmienky pre implementáciu projektov na zvýšenie vybavenosti územia zariadeniami občianskej infraštruktúry s ohľadom na zabezpečenie ich dostupnosti a kvality poskytovaných služieb. Projektové zámery realizované v súlade s PHSR obce sú orientované na tvorbu strategických, politických, infraštruktúrnych a trhových podmienok, ktoré podporia úspešnosť a efektívnosť investícií malých a stredných podnikateľov a zvýšia konkurenčnú schopnosť obce.

PHSR obce Osuské je základným nástrojom obce, ktorý určuje smer jej napredovania, pre plnenie strednodobých a dlhodobých cieľov, ktoré umožnia vytvárať spoločný produkt, poskytujúci kvalitné podmienky pre život všetkých jej občanov a návštevníkov. Tento strategický významný dokument, ktorý je zameraný na reálne potreby a možnosti obce, posilní regionálny rozvoj tým, že stanovil postupy podporujúce miestne iniciatívy. Zároveň pomôže zvýšiť absorpčnú kapacitu regiónu (t.j. schopnosť čerpať prostriedky z fondov Európskej únie) pomocou podpory aktivít regionálnych a lokálnych rozvojových organizácií a cestou podpory prípravy strategicky významných projektov, ktoré budú pripravené na implementáciu.

3. PROGRAMOVÁ ČASŤ

3.1 Opatrenia a aktivity

Priorita č. 1: Rozvoj a obnova obce

V rámci Priority č.1 bude podporovaných päť opatrení. Výsledkom podpory by malo byť zlepšenie stavu obecného majetku a miestnej infraštruktúry. Nakoľko sa nepredpokladá, že v programovacom období 2014 - 2020 bude Európska únia podporovať obnovu lokálnej infraštruktúry, obec bude musieť zámery z tejto priority realizovať väčšinou z vlastných finančných zdrojov a národných zdrojov – dotácie z ministerstiev a vyššieho územného celku. Výnimku tvorí sociálna infraštruktúra, kde sa bude obec uchádzať o získanie nenávratného finančného príspevku z Operačného programu Ľudské zdroje, zamestnanosť a inklúzia.

Opatrenie 1.1: Rozvoj lokálnej infraštruktúry

Cieľom opatrenia je prostredníctvom rozvoja lokálnej infraštruktúry zvýšiť prítlačivosť obce pre jej obyvateľov a návštevníkov, čím sa zlepšia životné podmienky obyvateľov obce.

Príjemcom pomoci bude obec Osuské, ktorá realizáciou opatrenia prispeje k zlepšeniu stavu obecnej infraštruktúry a tým sa zvýši kvalita života obyvateľov v obci. Realizačným orgánom aktivít Opatrenia 1.1 bude obec.

Aktivity:

- Vybudovanie kanalizácie v obci
- Rekonštrukcia a budovanie technickej infraštruktúry v obci
- Vybudovanie inžinierskych sietí v nových stavebných lokalitách
- Rekonštrukcia objektov pre poskytovanie služieb samosprávy

Odporúčané projektové zámery:

- **Vybudovanie kanalizácie v obci**– vybudovanie systému stokovej siete pre odvod splaškovej odpadovej vody zlepši životné podmienky obyvateľov obce

- **Rekonštrukcia miestnych komunikácií** – rekonštrukciou na ul. Vinohrádok, ul.Záhumenská, ul.Cintorínska, ul.Družstevná, ul.Výchony smerom k bytovým domom č.12,14,15 sa zvýši bezpečnosť cestnej premávky v obci a zlepši celkový vzhľad obce.
- **Vybudovanie chýbajúcich komunikácií** v oblastiach individuálnej bytovej výstavby – ul.Dr.Ing.Janšáka
- **Rekonštrukcia jestvujúcich chodníkov a vybudovanie chýbajúcich chodníkov na** ul.E.Lehockého , ul.Zámyjavská, ul.Cintorínska prispeje k zvýšeniu bezpečnosti občanov a návštevníkov pohybujúcich sa v obci
- **Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia** od č.272 po kultúrny dom
- **Modernizácia objektu Obecného úradu** - v objekte je potrebné vykonať rekonštrukčné práce rôzneho druhu: - rekonštrukcia a úprava podkrovia, rekonštrukcia elektrickej siete v objekte zabráni výpadkom elektrickej energie pri väčšom odbere, rekonštrukciou vykurovacieho systému v objekte dôjde aj k energetickým úsporám,

Opatrenie 1.2: Podpora bytovej výstavby v obci

Cieľom opatrenia je podporovať bytovú výstavbu v obci Osuské. Nové bytové možnosti zabráni odlivu mladých ľudí a zabezpečí sa prílev ľudí do obce, ktorí uprednostňujú bývanie v zdravšom vidieckom prostredí.

Príjemcami pomoci budú obyvatelia obce, pre ktorých sa realizáciou opatrenia zvýši kvalita života v obci. Realizačným orgánom aktivít Opatrenia 1.2 bude obec.

Aktivity:

- podpora individuálnej bytovej výstavby vybudovaním chýbajúcich inžinierskych sietí,
- podpora výstavby bytového domu,

Odporúčané projektové zámery:

- **Vybudovanie inžinierskych sietí pre bytovú výstavbu** (vodovod, , elektrické vedenie a osvetlenie, plynovod).
- **Poskytnutie pozemku pre bytovú výstavbu**

Opatrenie 1.3: Rozvoj školskej infraštruktúry

Cieľom opatrenia je rekonštrukciou predškolského a školského zariadenia zabezpečiť príjemnejšie prostredie pre pobyt detí v predškolskom zariadení a pri výučbe a zlepšiť lepšie hospodárenie obce, dosiahnutím energetických úspor.

Príjemcom pomoci bude obec, ktorá realizáciou opatrenia prispeje k zlepšeniu stavu obecného majetku v oblasti školskej infraštruktúry. Realizačným orgánom aktivít Opatrenia 1.3 bude obec a súkromní investori.

Aktivita:

- rekonštrukcia a zateplenie strechy a zateplenie budovy ZŠ s MŠ
- rekonštrukcia vykurovacieho systému

Odporúčané projektové zámery:

- **Rekonštrukcia objektu ZŠ s MŠ** - rekonštrukcia objektu bude zahŕňať zateplenie objektu, rekonštrukciu a zateplenie strechy, výmena vykurovacích telies.
- **Rekonštrukcia objektu ZŠ s MŠ** - rekonštrukcia bude zahŕňať rekonštrukciu školskej jedálne s kuchyňou a modernizácia jej zariadenia, obnova zelene na školskom dvore.

Opatrenie 1.4: Rozvoj kultúrnej infraštruktúry

Cieľom opatrenia je rekonštrukcia interiéru a vykurovania v objekte kultúrneho domu.

Príjemcom pomoci bude obec, ktorá realizáciou opatrenia prispeje k zlepšeniu stavu obecného majetku, čím sa vytvorí nový priestor pre kultúrne a klubové aktivity. Realizačným orgánom aktivít Opatrenia 1.4 bude obec.

Aktivita:

- rozvoj kultúrnej infraštruktúry

Odporúčané projektové zámery:

- **Rekonštrukcia Kultúrneho domu** - prispeje k zhodnoteniu objektu Rekonštrukcia bude zahŕňať vybavenie výmenu vykurovacích telies, úpravu stien spoločenskej sály a rekonštrukciu kuchyne so zariadením, vybudovanie vonkajšieho krytého pódia, sadové úpravy a spevnené plochy príjemnia prostredia v okolí objektu.

Opatrenie 1.5: Rozvoj športovej infraštruktúry

Cieľom opatrenia je rozvojom športovej infraštruktúry zabezpečiť aktívne trávenie voľného času detí, mládeže a ostatných občanov obce. Príjemcom pomoci bude obec, ktorá realizáciou opatrenia prispeje k zlepšeniu stavu obecného majetku v oblasti športovej infraštruktúry a vytvorí podmienky pre športové aktivity obyvateľov obce všetkých vekových kategórií. Realizačným orgánom aktivít Opatrenia 1.5 bude obec.

Aktivita:

- budovanie a rozvoj športovej infraštruktúry modernizáciou športových zariadení a budovaním ihrísk

Odporúčané projektové zámery:

- **Vybudovanie športového areálu** - v rámci rekonštrukcie futbalového štadióna, dobudovať opлотenie a vymeniť okná a dvere na šatniach, urobiť rekonštrukciu strechy a vnútorných priestorov šatní. V areáli ihriska rekonštruovať povrch a opлотenie asfaltovej plochy, vybudovať chodníky, opraviť lavičky osadiť, odpadkové koše, stojany na bicykle, atď.
- **Vybudovanie multifunkčného ihriska.**

Priorita č.2: Podpora hospodárskeho rozvoja obce

V rámci Priority č.2 budú podporované dve opatrenia:

Opatrenie 2.1: Podpora rozvoja malého a stredného podnikania

Cieľom opatrenia je vytvoriť v obci podmienky pre ďalší rozvoj malých a stredných podnikateľov, čo priamo ovplyvní zvýšenie zamestnanosti v obci.

Príjemcami pomoci budú malí a strední podnikatelia, živnostníci a občania obce, pre ktorých sa na základe vytvorených nových prevádzok vytvoria nové pracovné príležitosti. Realizačným orgánom aktivít Opatrenia 2.1 budú súkromní podnikatelia.

Aktivita:

- podpora budovania malých prevádzok

Odporúčané projektové zámery:

- **Výstavba rodinných penziónov**, čím sa zvýšia ubytovacie kapacity pre návštevníkov obce a regiónu.

Opatrenie 2.2: Podpora budovania a rekonštrukcia infraštruktúry cestovného ruchu

Cieľom opatrenia je umožniť verejnému sektoru zabezpečiť rozvoj podnikania v oblasti cestovného ruchu. Prijímacom pomoci bude obec, ktorá svojimi aktivitami, pri využití prírodného a kultúrneho potenciálu obce, vytvorí podmienky pre rozvoj cestovného ruchu, na základe čoho sa zlepšia služby poskytované návštevníkom obce a vytvoria sa nové pracovné príležitosti v oblasti služieb v cestovnom ruchu. Realizačným orgánom aktivít Opatrenia 1.2 bude obec a súkromní podnikatelia.

Aktivity:

- rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu

Odporúčané projektové zámery:

- Vydanie propagačných plagátov, letákov a mapiek, bude vytvárať produkty cestovného ruchu a bude predávať služby cestovného ruchu obci a regiónu.
- **Vybudovanie náučnej cyklotrasy** - uvažuje sa s vybudovaním cyklistickej trasy v katastri obce. Realizáciou projektu sa vytvoria nové možnosti pre vyznávačov cyklistického a korčuliarskeho rekreačného športu.
- **Vybudovanie systému priestorovej orientácie v obci** zlepši orientáciu návštevníkov v obci.

Priorita č. 3: Kvalitné životné prostredie na vidieku a rozvinutá environmentálna infraštruktúra

V rámci Priority č.3 budú podporované dve opatrenia. Výsledkom podpory bude rozšírenie separovaného zberu, kompostovania a zavedenie protipovodňových opatrení. Na realizáciu zámerov Opatrenia 3.1 sa bude obec snažiť získať finančné prostriedky z Európskeho fondu regionálneho rozvoja so spolufinancovaním obce. Na realizáciu zámerov Opatrenia 3.2 sa obec pokúsi získať dotáciu z Environmentálneho fondu.

Opatrenie 3.1: Ochrana, zlepšenie a obnova životného prostredia

Cieľom opatrenia je naplánovanými aktivitami dosiahnuť ozdravenie životného prostredia a hospodárnejšie nakladanie s odpadmi.

Príjemcami pomoci bude obec, ktorá na základe realizácie jednotlivých aktivít opatrenia zlepší životné podmienky obyvateľov obce. Realizačným orgánom aktivít Opatrenia 3.1 bude obec.

Aktivity:

- rozšírenie zložiek triedeného komunálneho odpadu a bioodpadu
- ochrana verejnej zelene

Odporúčané projektové zámery:

- **Vybudovanie zberného dvoru pre rozšírenie separovaného zberu** na viac komodít zmenší obsah tuhého komunálneho odpadu vyvážaného na skládku, čo zníži náklady na zabezpečenie tejto služby pre obyvateľov.
- **Vybudovanie obecnej kompostárne, resp. vzdelávanie občanov v oblasti domáceho kompostovania** zmenší obsah tuhého komunálneho odpadu vyvážaného na verejnú skládku.
- **Využitie obnoviteľných zdrojov energie v obecných budovách** - zníži sa energetická náročnosť budov.

Opatrenie 3.2: Protipovodňové opatrenia

Cieľom opatrenia je preventívnymi aktivitami zabrániť možným povodňam v obci.

Príjemcami pomoci bude obec, ktorá na základe realizácie jednotlivých aktivít urobí preventívne protipovodňové opatrenia, čím ochráni obyvateľov obce pred živelnými pohromami. Realizačným orgánom aktivít Opatrenia 3.2 bude obec.

Aktivity:

- opatrenia súvisiace s ochranou proti povodňam

Odporúčané projekty:

- **Dobudovanie siete dažďových rigolov v obci** zabráni hromadeniu vody na vozovkách a chodníkoch.

Priorita č. 4: Príprava a rozvoj kvalifikovaných ľudských zdrojov

V rámci Priority č.4 bude podporované jedno opatrenia:

Opatrenie 4.1: Budovanie informačnej spoločnosti

Cieľom opatrenia je zvýšiť počítačovú a internetovú gramotnosť.

Príjemcami pomoci budú občania obce, ktorí si v rámci aktivít opatrenia zlepšia svoje vedomosti a zručnosti v oblasti informačných a komunikačných technológií. Realizačným orgánom aktivít Opatrenia 4.1 bude obec.

Aktivita:

- podporovať vzdelávanie v oblasti počítačovej a internetovej gramotnosti

Odporúčany projekt:

- **Zlepšenie informačno – komunikačných technológií (IKT) samosprávy**– zabezpečí občanom obce lepšie služby

4. REALIZAČNÁ ČASŤ

4.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Organizačné zabezpečenie

Vypracovaním Plánu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Osuské plní obec jeden zo základných princípov regionálnej politiky – princíp programovania.

Obec Osuské má reálne skúsenosti s realizáciou investičných a neinvestičných projektov na podporu regionálneho rozvoja zo všetkých druhov finančných zdrojov. Realizácie projektov vyprofilovali v obci odborne zdatný projektový tím pracovníkov, pre úspešné riadenie projektov v budúcnosti.

Finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja a zdroje financovania

Jednotlivé projektové zámery obce budú uskutočňované na základe rozhodnutí obecného zastupiteľstva a podľa finančných možností a to z vlastných zdrojov a zo zdrojov domácich a zahraničných grantov, prípadne zo sponzorských príspevkov.

Na finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja možno použiť prostriedky:

- štátneho rozpočtu,
- štátnych fondov – dotácie,
- rozpočtu samosprávnych krajov,
- rozpočtu obcí – vlastné prostriedky,
- prostriedky fyzických osôb - sponzorský príspevok alebo dar,
- prostriedky iných právnických osôb - sponzorský príspevok alebo dar,
- úvery domácich bánk,

Dôležitým doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja môžu byť prostriedky nenávratného finančného príspevku zo štrukturálnych fondov Európskej únie Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Európskeho sociálneho fondu.

Možnosť získať verejné finančné zdroje z rozpočtu Európskej únie a národného rozpočtu Slovenskej republiky je často previazaná na schopnosť obce spolufinancovať rozvojové projekty z vlastných zdrojov, prípadne zo zdrojov súkromných investorov. Prehľadné usporiadanie rozvojových zámerov umožní obci orientovať sa v škále dostupných podporných zdrojov, ako aj podmienok sprevádzajúcich získanie týchto zdrojov.

Pomoc zo štrukturálnych fondov je určená prevažne regiónom a oblastiam, ktoré vykazujú nízku úroveň hospodárskeho rozvoja. Podľa platných pravidiel Európskej únie sú podporované tie regióny, ktoré zodpovedajú ekonomicky a geograficky stanoveným Cieľom štrukturálnej politiky. Územie Slovenskej republiky je z pohľadu absorpcie financií zo štrukturálnych fondov rozdelené na Ciele 1 až 3. Obec Osuské patrí do Cieľa 1 (regióny na úrovni NUTS III), ktorý predstavuje podporu regiónom, v ktorých podiel HDP na obyvateľa v priemere za posledné tri kalendárne roky dosiahla menej ako 75% priemeru členských štátov Európskej únie.

4.2.Monitorovanie a hodnotenie

Aby boli jednotlivé projektové zábery programového dokumentu obce realizované v súlade s princípmi efektívnosti a účinnosti vynakladania finančných prostriedkov je potrebné, aby na úrovni obce bola zriadená koordinačná komisia, ktorej úlohou bude monitorovať celkový proces implementácie stratégie a navrhovať, v prípade potreby, zmeny v realizácii strategických plánov, ich doplnenie, prípadne prípravu nových dokumentov potrebných pre napĺňanie globálneho cieľa obce.

4.3. Vecný a časový harmonogram realizácie aktivít

Priorita	Opatrenie	Aktivita	Realizácia v rokoch
Priorita č. 1: Rozvoj a obnova obce	Opatrenie 1.1: Rozvoj lokálnej infraštruktúry	Rekonštrukcia verejného osvetlenia	2015
		Rozšírenie verejného osvetlenia na ul. Dr. Ing. Janšáka od č.d..272	2016– 2017
		Rekonštrukcia chodníkov a miestnych komunikácií - ul. Vinohrádok, Zámjavská	2017
		Rekonštrukcia chodníkov. - ul.E.Lehockého ,Výhony	2016-2018
		Vybudovanie chýbajúcich komunikácií na ul Dr.,Ing. Janšáka,p.č.21/2,3	2018 – 2019
		Rekonštrukcia chodníkov a miestnych komunikácií – ul.Záhumenská,Cintorínska,Krátka	2017 – 2018
		Vybudovanie ČOV a kanalizácie v obci	2019 -2020
		Modernizácia objektu Obecného úradu – podkrovie,kúrenie,	2016-2018
	Opatrenie 1.2: Podpora bytovej výstavby v obci		2015– 2020
	Opatrenie 1.3: Rozvoj školskej infraštruktúry	Rekonštrukcia a zateplenie strechy a zateplenie budovy ZŠ s MŠ	2016 – 2018
		Rekonštrukcia vykurovacích telies v budove ZŠ s MŠ	2016
		Rekonštrukcia a modernizácia zariadenia ŠJ	2016 – 2017
	Opatrenie 1.4: Rozvoj kultúrnej infraštruktúry	Rekonštrukcia interiéru ,kúrenia v budove kultúrneho domu	2016-2017
		Vybudovanie vonkajšieho krytého pódia pri KD, úprava parkovacích plôch pri KD	2017
	Opatrenie 1.5: Rozvoj športovej infraštruktúry	Rekonštrukcia športového areálu - oplatenie , šatne, strecha, lavičky	2017– 2018
		Vybudovanie multifunkčného ihriska	2018-2019

PHSR obce Osuské 2015 - 2020

Priorita 2: Podpora hospodárskeho rozvoja obce	Opatrenie 2.1: Podpora rozvoja malého a stredného podnikania		2016 – 2020
	Opatrenie 2.2: Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry cestovného ruchu.		
		Vybudovanie náučnej cyklotrasy –Jablonica Osuské.Rásnik	2017 – 2020
		Vybudovanie systému priestorovej orientácie v obci	2017
		Vydanie propagačných materiálov o obci	22016-2017
Priorita č. 3: Zlepšenie stavu environmentálnej infraštruktúry	Opatrenie 3.1: Ochrana, zlepšenie a obnova životného prostredia	Vybudovanie zberného dvoru pre rozšírenie separovaného zberu	2017-2019
		Vzdelávanie občanov v oblasti domáceho kompostovania	2020
		Rekultivovanie plôch verejnej zelene – sadové a parkové úpravy	2016– 2020
		Využitie obnoviteľných zdrojov energie v obecných budovách	2017 – 2020
	Opatrenie 3.2: Protipovodňové opatrenia	Dobudovanie siete dažďových rigolov v obci	2019
Priorita č. 4: Príprava a rozvoj kvalifikovaných ľudských zdrojov	Opatrenie 4.1: Budovanie informačnej spoločnosti	Zlepšenie informačno-komunikačných technológií samosprávy	2015 – 2020

5. FINANČNÁ ČASŤ

5.1 Finančné zabezpečenie opatrení a aktivít

5.1.1 Rozdelenie financií na priority a opatrenia v programovacom období 2015 - 2020 a časový harmonogram realizácie aktivít

Priorita	Opatrenie	Aktivita	Realizácia v rokoch	Oprávnené náklady spolu v tis €	Verejné zdroje v tis €	Súkromné zdroje V tis €	
						Vlastné zdroje žiadateľa	Podnikatelia súkromní investori a n. o.
				A=B+H+CH	B	H	CH

- príloha č.1